

bb 57. fiatalok barátságvonata az ndk-ba

1 di/hné vm sr

1963. augusztus 5.

az express ifjúsági utazási iroda szervezésében hétfőn 300 magyar munkás, paraszt és értelmiségi fiatal utazott barátság vonattal a német demokratikus köztársaságba. a csoport tagjai egy hetet töltenek drezdában, megismerkednek a nagymultu város nevezetességeivel, műkincseivel, s találkoznak az ndk ifjúsági szövetségének tagjaival. a látogatás viszonzásaként októberben hazánkba érkezik a német fiatalok barátságvonata./mti/

- v é g e -

21.30 rj

- 36 -

Li33 *Leh*



MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-490, 359-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel

mti belső oldali hírek

1963. augusztus 6.

bb 1. foto-lexikon, bartók-dokumentumok, az Anschluss története - érdekes új könyvek az akadémiai kiadó nyárvégi programjában

1 ms/sze vm sr

1963. augusztus 6.

az akadémiai kiadó a nyár végén egész sor érdekes könyv kiadását tervezi. mendöl tiber egyetemi tanár általános település-földrajz című könyve hazai viszonylatban sok tekintetben úttörő munkának nevezhető az emberföldrajz egyik speciális területén. a tanulmányok a neveléstudomány köréből című nagysikerű sorozatnak immár ötödik kötete nagyja el nemsokára a sajtót.

a feldolgozott gazdag levéltári és külügyi anyag teszi érdekessé kerekas lajos Anschluss 1938- Ausztria német megszállása és a nemzetközi diplomácia című munkáját.

a magyar buzatermesztés újabb fellendítésére irányuló törekvések idején bizonyára nagy érdeklődés fogadja lelley jános és munkatársai a buza című több mint 300 oldalas kötetét, amely a Magyarország kulturflórája sorozatban jelenik meg.

a szépirodalmat a vörösmarty kritikai kiadás negyedik kötete képviseli. ebben a zalán futását és a mű egyik korábbi változatát teszi közzé a kiadó a nagy költő több kisebb alkotása mellett.

a szakemberek és az érdeklődő nagyközönség részére egyaránt értékes ajándéknak ígérkezik a barabás jános szerkesztésében készülő fotolexikon, amelynek megjelenése szeptember végére várható. a mintegy 750 oldalas munka a fényképezéssel kapcsolatos összes tudnivalókat magában foglalja. gazdag szövegek közti képanyagon több mint száz oldalas mellékletben mutatja be a művészi fényképezés mestereinek alkotásait.

a nemzetközi szakirodalom egyik jelentős alkotásának fordítását adja a hazai szakemberek kezébe a kiadó, amikor megjelenteti m. haissinsky neves francia tudós a magkémia és alkalmazásai című könyvét. ez a munka ennek a szakterületnek világszerte egyik legjobb összefoglalása.

az idegen nyelven megjelenő könyvek közül elsősorban a denis dille neves belga bartók-kutatónak, a bartók archívum vezető munkatársának irányításával készülő németnyelvű kötet hívja fel magára a figyelmet. a documenta bartókiana első kötete sok új adatot, ismereteket nyújt a fiatal bartókról. rudnai gyula könnyübeton című munkáját angol nyelven adja közre a kiadó./mti/

- 1 -

le

bb 2. több mint ezer mű a mai magyar írók legújabb könyvjegyzékén

i bi/lk vm sr

1963. augusztus 6.

a szépirodalmi kiadó közzétette a mai magyar írók 1957 január 1-től 1962 december 31-ig megjelent műveinek könyvjegyzékét. a füzetekben, finom papíron nyomtatott jegyzék több mint ezer szépirodalmi kötet szerzőjét és címét sorolja fel. a jegyzék a bevezető ismertetést és a rövidítések magyarázatát öt idegen nyelven is közli./mti/

- . -

bb 3. új típusú presszógép exportra

vid te vm ki

1963. augusztus 6.

évek óta készít és szállít külföldre is vendéglátóipari kávéfőző gépeket a mosonmagyaróvári fémszerelvényárugyár. tavaly új típust terveztek és az idén megkezdték ennek gyártását. a hidraulikus főzőfejvel ellátott mpresszó gép egyszerű szerkezetű és tetszetősebb kivitelű az eddigiekénél. az első husz példány a napokban elkészül és ezek kipróbálása után, még augusztusban, ráternek a sorozatgyártásra. az új fajta presszógépekből a második félévben ötszáznegyvenet szállítanak a szovjetunióknak./mti/

- . -

bb 4. 1500 rózsafajta egy kertben

vid j vm ká

1963. augusztus 6.

a világhírű szarvasi arborétumban a tavasszal 20 holdas bemutató rózsakertet telepítenek, ahol 1500 féle nemes rózsában gyönyörködhetnek majd a látogatók. a legtöbbit a csecsemőfej nagyságú, szép pasztellszínekben pompázó békerózsákból, a magas törzsű, illatos virágfürtöket nevelő damaszkuszi rózsákból, s a szinte feketebe átmenő sötétbordó színű nemes rózsából szaporítanak. a bemutató rózsakert számára 30.000 vadrózsátövet szemeznek be ezekben a napokban./mti/

- . -

bb 5. pulyka nagyságúak a sasfiókkák a mohács-szigeten

vid j vm ká

1963. augusztus 6.

magyarországon az ornitológusok megfigyelése szerint mintegy 20-25 réti sas-pár fészkel, többségük a duna déli szakaszát övező ligeterdőkben és a mohács-szigeten.
/folyt.köv./

- 2 -

le

/bb 5. pulyka.....1.folyt./vm

a hollágak, a csendes öblök és a nádasok bőséges táplálékot nyújtanak a hatalmas madaraknak. a hazánkban élő legnagyobb sasok ezek: testhosszuk 85-95 centiméter és kiterjesztett szárnyuk fesztávolsága meghaladja a 2 métert is. fiókkák ugyancsak kitűnnek rendkívüli nagyságukkal. az erdészek és a vadászok hetek óta figyelik a régi sasok fészkelőhelyeit, hogy számbavegyék a szaporulatot. a bédai és a karapáncsi erdészetekben már feltűntek a jellegzetesen csokoládébarna tollazatu fiókkák. szabad szemmel és messzelátón át figyelve 4-5 kilósakra becsülik őket, vagyis akkorák, mint egy-egy jól fejlett pulyka. a „kicsinyek”, már portyáznak a vizek felett, békákra, siklóra, madarakra vadásznak./mti/

- . -

bb 6. dokumentum-gyűjtemény a magyar forradalmi munkásmozgalom történetéről

i hi/lk vm sr

1963. augusztus 6.

az mszmp központi bizottsága párttörténeti intézetének munkatársai három terjedelmes kötetben összeállították a magyar forradalmi munkásmozgalom történetének válogatott dokumentumait. a jövő év elején megjelenő gyűjtemény magában foglalja az 1919-től 1945-ig terjedő időszak forradalmi munkásmozgalmának legfontosabb, jórészt még egyáltalán nem publikált forrásanyagát. a munka képet ad majd az illegális kommunista párt negyedszázados küzdelméről, foglalkozik a baloldali szociáldemokraták és más haladó irányzatok tevékenységével is. a bevezetővel és jegyzetekkel ellátott dokumentumok nagymértékben elősegítik majd, hogy a magyar közvélemény a legrészletesebben megismerje történelmünknek ezt az időszakát./mti/

- . -

bb 7. a bevételből sikkasztott - két és félévi szabadságvesztésre ítélték

i bc/sze vm sr

1963. augusztus 6.

sorozatos visszaélésekkel okozott kárt csipán klára pénztáros a metalloglobus fémpipari és értékesítő vállalatnál. kihasználta, hogy a készpénzzel történő vásárlásokat nem ellenőrizték megfelelően: a bevételből több alkalommal sikkasztott s ennek palástolására egyes tételeket nem könyvelt el, számlapéldányokat pedig megsemmisített.
/folyt.köv./

- 3 -

le

/bb 7. a bevételből:.....1.folyt./vm

rovancsolás idején - félve a teleplezéstől - az anyagosztályról eltulajdonított és átjavitott nyomtatványok felhasználásával utólag fizette be egy korábbi vásárlás ellenértékét. fény derült a sorozatos visszaélésekre, amelyekkel mintegy 33.000 forint kárt okozott. ennek több mint a felét az ellene indult büntető eljárás során megtérítette. az ügy tapasztalatai alapján a vállalatnál olyan intézkedéseket tettek, amelyek biztosítják a megfelelő ellenőrzést a készpénzes vásárlásoknál.

a központi kerületi bíróság sikkasztásért, okirattal való visszaélésért és okirathamisításért két évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte csipán klárát és kötelezte a még fennmaradt kárösszeg megfizetésére./mti/

bb 8. angol gépek gyárainkban

1 sz/sze vm vg

1963. augusztus 6.

házaikban elenyésző a könnyűipari, a textil, a nyomda-és a bőriparban használatos gépek gyártása s az üzemek számára szükséges új gépi berendezések többségét külföldről kell beszerezni. a könnyűipari gépek legfőbb szállítói a szovjet, a csehszlovák és az ndk-belii gyárak, de tekintélyes mennyiségű gépet vásárol a könnyűipar a többi országokból is. az utóbbi időben viszonylag sok gép érkezett angliából. csupán az elmúlt fél évben 14 gyárunkban 34 angol gyártmányu termelő berendezést helyeztek üzembe. kaptak belőlük a kötöttárugyárak, a textilrostfeldolgozó üzemek, a bőrgyárak, a cipőgyárak, és a nyomdák. a békéscsabai kötöttárugyárba többek között körkötőgép, a budapesti harisnyagyárba 3 hőrögző gép, a révai nyomdába pedig monotype szedő és öntőgép érkezett. angliában készült a szegedi textilművek most létesülő szövődéjének fém épületváza. csupán ehhez az egy beruházáshoz szükséges angol import szállítmány értéke meghaladta a négymillió deviza forintot./mti/

bb 9. vadgalamb-és gerlevadászat kezdődik

1 cs/lk vm ká

1963. augusztus 6.

a vadgalamb és a gerle házaikban évszázadok óta háborítatlanul tenyészik: rendszeresen senol eddig nem vadászták.

/folyt.köv./

- 4 -

/bb 9. vadgalamb:.....1.folyt./vm

különösen elszaporodott a tömegesen kis-ázsiaiában őshonos gerle, amelyet nálunk balkáni gerle néven ismernek. ezekre a sebes röptü vadmadárfélékre a nyugateurópai országokban szívesen vadásznak. különösen nagy „divat”, a vadgalamb vadászat franciaország erdős vidékein. a múlt években itt járt francia és olasz vendégvadászok kérésére egyes állami gazdasági és vadászterületeken az idén ősszel nálunk is megrendezik az első vadgalamb és gerlevadászatokat./mti/

- 5 -

bb 10. saját konyhát kap a csepeli kórház

i hi/lk-lm sr

1963. augusztus 6.

a csepeli kórház betegeit ezidőszereint az istván-kórház konyhájáról élelmezik. a fővárosi tanács egészségügyi osztálya ezen a helyzeten most változtat, s a csepeli kórház részére saját konyha létrehozását határozta el. a konyha tervezését már megkezdték, a kivitelezésre a jövő évben kerül sor./mti/

--

bb 11. újabb egyetemi kollégiumok épülnek - tovább fejlesztik felsőoktatási intézményeink hálózatát

i vt/lk-lm sr

1963. augusztus 6.

ez évben is nagy gondot fordítanak a felsőoktatási intézmények hálózatának fejlesztésére. a budapesti műszaki egyetem h és t épületének tetőtér-beépítésével új rajztermeket és tanulóköri szobákat rendeznek be. a miskolci nehézipari műszaki egyetem c 2. műhelycsarnokának egyes részeit már az idén szeptemberben átadják.

a veszprémi vegyipari egyetem régebbi beruházási programjának legnagyobb részét még ebben az esztendőben befejezik. már építik a 600 hallgató elhelyezésére alkalmas kollégiumot is. a szegedi tanárképző főiskola háromszáz személyes kollégiumát szeptemberben elfoglalhatják lakói, néhány kisebb külső munka befejezése húzódik csak el. ugyancsak szegeden, a józsef attila tudományegyetem jogtudományi karának épületét emeletráépítéssel bővítik, s az építkezést a tervek szerint jövőre fejezik be. még ez évben megkezdik az új kollégiumi épület alapozását, s elkészülése után itt 300 fiatalt helyeznek majd el.

egerben szintén 300 hallgató befogadására alkalmas kollégiumot építenek a tanárképző főiskola mellett, sárospatakon pedig még az idén befejezik a tanítóképzőhöz kapcsolódó kollégium építését, ahol 120 főiskolásnak nyújtanak otthont. a debreceni kossuth lajos tudományegyetem 2-es számú kollégiumának építése már megkezdődött. ezt a 300 személyes létesítményt előreláthatólag 1965-ben adják át./mti/

--

8.37 /zs

- 6 -

bb 12. művelődési klub épül két vasi kis községben

vid zs/tné-lm zs

1963. augusztus 6.

új klubház építését kezdték meg vas megye két kisközségében, felsőberkifalun és felsőjánosfán. mivel a két falu községfejlesztési alapjából csak hosszú évek múlva tudná megtakarítani a klubház építéséhez szükséges összeget, a megyei tanács végrehajtó bizottsága több mint 450 000 forintot juttat a művelődési célokra szánt két létesítmény felépítésére. a korszerűen berendezett klubházakban beépített szinpadu nagyterem, olvasószoba, könyvtár és irodahelyiség kap helyet. az építkezést mindkét községben a lakosság társadalmi munkával segíti./mti/

--

bb 13. tömörebb lesz a talaj, ha a föld minden szemcséje rezonál - új magyar találmány az aperiodikus henger

i sl/lk-lm vg

1963. augusztus 6.

az építkezések földmunkáinál az egyik legfontosabb munkaeszköz a vibrátor, amely a hengerezés, vagy döngölés nehéz munkáját helyettesítve szapora rezgésekkel tömöríti a talajt. bár a vibrátorokat a gyakorlatban már hosszú idő óta alkalmazzák, a vibráció elvei ma még nem teljesen tisztázottak, az elmélet és a gyakorlat összehangolásában néhány szakemberünk az utóbbi időben jelentős sikereket ért el. legújabban lévai lászló, a földmunkát gépesítő vállalat szerkesztési csoportvezetője dolgozott ki egy új találmányt, amely a nemzetközi szakőzvélemény előtt is nagy feltűnést keltett. kimutatta, hogy a vibrátorok munkaerejét az eddigi konstrukciók alapján semmiképpen se lehet még megközelítően sem kihasználni, mert rezgésszámuk bármilyen magas, az a talajnak csak egy bizonyos részét mozgatja meg. az eddigiektől elvileg eltérő új gépet, úgynevezett aperiodikus hengert szerkesztett, amelynek rezgésszáma nem állandó, hanem percenkénti rezgését szinte pillanatonként 1 200 és 6 000 között változtatja, így a felső földrétegnek valamennyi szemcséjét rezgésbe hozza. talajtömörítő munkája tehát gyorsabb, termelékenyebb.

lévai lászló tervei alapján megkezdték a gép alkatrészeinek gyártását, és az értékes új berendezés még az idén elkészül./mti/

--

8.41/zs

- 7 -

msz

bb 14. budapesten elkészültek mongólia első ruhagyárának tervei

i sz/sze szb vg

1963. augusztus 6.

a könnyüipari tervező irodában elkészültek a magyar műszaki segítséggel ulan batorban épülő ruhagyár tervei. a tervdokumentáció kötetét már eljuttatták a mongol népköztársaságba, ott a mongol építésügyi szervek vezetői felülvizsgálták, s a magyar tervezőknek elismerésüket fejezték ki munkájukért.

a ruhagyár építésének megkezdését a mongolok szeptemberre tervezik, a nagy hidegek miatt télen majd leáll és csak tavasszal folytatódik az építkezés, amely előrelátnatól a jövő év végén fejeződik be. 1965-ben meg akarják kezdeni a munkát mongólia első ruhagyárában. a gyárban évente 350 000 különböző női, férfi, gyermek alsó- és felsőruházati cikket állítanak elő. a 3 600 négyzetméter alapterületű négyszintes üzemépületben mintegy hétszázan dolgoznak majd. ehhez az épülethez csatlakozik a kétemeletes irodaépület, ahol az öltözők és mosdók is helyet kapnak. ezenkívül külön épületben helyezik el a kiszolgáló üzemeket, a karbantartó műhelyt, a kazánházat és a transzformátorházat.

a tervezőknek az okozta a legtöbb gondot, hogy a gyár föld-rengésveszélyes területen épül. az épület biztonságos alapozásának megtervezéséhez szovjet és román szakértőktől is kértek tanácsot.

a magyar szakértők a mongol konfekciógyár létesítésénél nemcsak az épület tervezésében, hanem a technológia kialakításában is segítenek és az üzem gépeinek egy része is magyar gyártmányú lesz. a gyár műszaki vezetőinek és szakmunkásainak egy csoportja már a tavasszal befejezte egyéves magyarországi tanulmányait és most ulan batorban folytatják a szakmunkásképzést. a könnyüipari tervező irodában felkészültek arra, hogy a gyár építése közben a helyszínen is műszaki segítséget nyújtsanak. /mti/

bb 17. újabb 5000 holdon „állítják meg,, a futóhomokot szabolcsban

vid j szb ká

1963. augusztus 6.

szabolcs-szatmár megye 80 termelőszövetkezete újabb 5000 holdon „állítja meg,, a futóhomokot: a más mezőgazdasági növények termelésére alkalmatlan területen almáskerteket telepítenek. a kijelölt földeken megkezdtek a mély talajforgatást. tíz nagyteljesítményű szovjet lánctalpas traktorral eddig csaknem 1000 holdon készült el a facsemeték ágya. a megye szövetkezetei megrendelték a szükséges csemetéket is: összesen félmillió kis fát ültetnek el a nyírség szélhordta homokjára. egyedül nyírmeggyes község határában az összesen 255 hold sivár homokot ültetnek be almafa-csemetékkel. /mti/

8.50/zs

--

- 8 -

bb 15. megszűnt a vizgond a hatvani cukor- és konzervgyárban

vid te- lm k1

1963. augusztus 6.

a hatvani cukor- és konzervgyárnál az elmúlt években sok gondot okozott a vízellátás. az üzemeltetéshez szükséges vizet ugyanis a zagyva szolgáltatta, amely sokszor majdnem teljesen kiszáradt és a vízhiány nehézségeket, üzemzavarokat, termelési kieséseket okozott. az üzem vezetői az idén megoldották a vízellátást. vizsgálatokkal megállapították, hogy a gyár környékén a föld felszíne alatt 10-12 méter mélyen, gazdag vízréteg van. tíz kutat furtak, amelyek haterővel vizet szolgáltatnak percenként. szükség esetén a mátrai erőmű is az üzem rendelkezésére bocsátja víztartalmát. így még a cuscscforgalom idején is elegendő vizet kapnak az üzemek.

a furott kutakból egyelőre a zagyvába emelik át a vizet és innen juttatják a tárolómedencébe. már megkezdtek annak a vízvezetékálózatnak az építését is, amely jövőre közvetlenül juttatja a vizet az üzem területére. /mti/

// liter

bb 16. géppel fejk a birkákat

i cs/tr-lm ká

1963. augusztus 6.

a kiváló vegyes-hasznosítású juhaink a gyapjuhozamon kívül évente sokszázezer liter tejjel fizetnek a legelőkért és a téli takarmányokért, a magyar kaskaval sajt-különlegességnek pedig híre, s jó ára van szerte az európai piacokon. a nagyüzemi juhászatokban viszont kevés a fejéshez értő gondozó. ezen a gondon az állami gazdasági juhászatok most speciális birkafejőgépek beállításával próbálnak segíteni. nemrégiben érkezett meg svédországból az első birkafejő-gép, a hozzá tartozó felszereléssel.

a szakemberek várakozással tekintenek a nálunk szokatlan gépesítési kísérlet elé. külföldön, - különösen a rideg juhászattal foglalkozó franciaországban és izraelben - már évek óta sikeresen használják a birkafejő-gépeket, amely gyorsítja a fejést, amelllett a tejkezelést a hagyományos módszerekhez képest sokkal higiénikusabbá teszi. a frissen importált gépet a kiskunsági állami gazdaságban próbálják ki. a juhászat halszállkás-rendszerű fejőházát - a tervek szerint - novemberre megépítik és felszerelik. egyszerre 12 birkát fejnek majd, s míg az egyik csoport tejt a gép csöveken a tartályokba „szivattyuzza,, a másik 12-es csoportot fejésre készen beállítják a „halszállkák,, közé. /mti/

8.55/zs

--

- 9 -

bb 14. budapesten elkészültek mongólia első ruhagyárának tervei

i sz/sze szb vg

1963. augusztus 6.

a könnyűipari tervező irodában elkészültek a magyar műszaki segítséggel ulan batorban épülő ruhagyár tervei. a tervdokumentáció köteteit már eljuttatták a mongol népköztársaságba, ott a mongol építésügyi szervek vezetői felülvizsgálták, s a magyar tervezőknek elismerésüket fejezték ki munkájukért.

a ruhagyár építésének megkezdését a mongolok szeptemberre tervezik. a nagy hidegek miatt télen majd leáll és csak tavasszal folytatódik az építkezés, amely előreláthatólag a jövő év végén fejeződik be. 1965-ben meg akarják kezdeni a munkát mongólia első ruhagyárában. a gyárban évente 350 000 különböző női, férfi, gyermek alsó- és felsőruházati cikket állítanak elő. a 3 600 négyzetméter alapterületű négyszintes üzemépületben mintegy hétszázan dolgoznak majd. ehhez az épülethez csatlakozik a kétemeletes irodaépület, ahol az öltözők és mosdók is helyet kapnak. ezenkívül külön épületben helyezik el a kiszolgáló üzemeket, a karbantartó műhelyt, a kazánházat és a transzformátorházat.

a tervezőknek az okozta a legtöbb gondot, hogy a gyár föld-rengésveszélyes területen épül. az épület biztonságos alapozásának megtervezéséhez szovjet és román szakértőktől is kértek tanácsot.

a magyar szakértők a mongol konfekciógyár létesítésénél nemcsak az épület tervezésében, hanem a technológia kialakításában is segítenek és az üzem gépeinek egy része is magyar gyártmányú lesz. a gyár műszaki vezetőinek és szakmunkásainak egy csoportja már a tavasszal befejezte egyéves magyarországi tanulmányait és most ulan batorban folytatják a szakmunkásképzést. a könnyűipari tervező irodában felkészültek arra, hogy a gyár építése közben a helyszínen is műszaki segítséget nyújtsanak. /mti/

bb 17. újabb 5000 holdon „állítják meg,, a futóhomokot szabolcsban

vid j szb ká

1963. augusztus 6.

szabolcs-szatmár megye 80 termelőszövetkezete újabb 5000 holdon „állítja meg,, a futóhomokot: a más mezőgazdasági növények termelésére alkalmatlan területen almáskerteket telepítenek. a kijelölt földeken megkezdtek a mély talajforgatást. tíz nagyteljesítményű szovjet lánctalpas traktorral eddig csaknem 1000 holdon készült el a facsemeték ágya. a megye szövetkezetei megrendelték a szükséges csemetéket is: összesen félmillió kis fát ültetnek el a nyírség szélhordta homokjára. egyedül nyírmeggyes község határában az összesen 255 hold sivár homokot ültetnek be almafacsemetékkel. /mti/

B.50/zs

--

- 8 -

bb 15. megszűnt a vizgond a hatvani cukor- és konzervgyárban

vid te- lm ki

1963. augusztus 6.

a hatvani cukor- és konzervgyárnál az elmúlt években sok gondot okozott a vízellátás. az üzemeltetéshez szükséges vizet ugyanis a zagyva szolgáltatta, amely sokszor majdnem teljesen kiszáradt és a vízhiány nehézségeket, üzemzavarokat, termelési kieséseket okozott. az üzem vezetői az idén megoldották a vízellátást. vizsgálatokkal megállapították, hogy a gyár környékén a föld felszíne alatt 10-12 méter mélyen, gazdag vízréteg van. tíz kutat furtak, amelyek haterővel vizet szolgáltatnak percenként. szükség esetén a mátrai erőmű is az üzem rendelkezésére bocsátja víztartalékát. így még a cuscscforgalom idején is elegendő vizet kapnak az üzemek.

a furott kutakból egyelőre a zagyvába emelik át a vizet és innen juttatják a tárolómedencébe. már megkezdtek annak a vízvezeték-hálózatnak az építését is, amely jövőre közvetlenül juttatja a vizet az üzem területére. /mti/

// liter

bb 16. géppel fejkik a birkákat

i cs/tr-lm ká

1963. augusztus 6.

a kiváló vegyes-hasznosítású juhaink a gyapjuhozamon kívül évente sokszázezer liter tejjel fizetnek a legelőért és a téli takarmányokért, a magyar kaskaval sajt-különlegességnek pedig híre, s jó ára van szerte az európai piacokon. a nagyüzemi juhászatokban viszont kevés a fejéshez értő gondozó. ezen a gondon az állami gazdasági juhászatok most speciális birkafejőgépek beállításával próbálnak segíteni. nemrégiben érkezett meg svédországból az első birkafejő-gép, a hozzá tartozó felszereléssel.

a szakemberek várakozással tekintenek a nálunk szokatlan gépesítési kísérlet elé. külföldön, - különösen a rideg juhászattal foglalkozó franciaországban és izraelben - már évek óta sikeresen használják a birkafejő-gépeket, amely gyorsítja a fejést, amellelt a tejkezelést a hagyományos módszerekhez képest sokkal higiénikusabbá teszi. a frissen importált gépet a kiskunsági állami gazdaságban próbálják ki. a juhászat halszállás-rendszerű fejőházát - a tervek szerint - novemberre megépítik és felszerelik. egyszerre 12 birkát fejnek majd, s míg az egyik csoport tejt a gép csöveken a tartályokba „szivattyuzza,, a másik 12-es csoportot fejésre készen beállítják a „halszállkák,, közé. /mti/

B.55/zs

--

- 9 -

bb 18. több mint negyvezezer biztosított tanul vas megyében
vid zs/tné szb zs 1963. augusztus 6.

a vas megyei diákok közül az elmúlt tanévben 39 740-en kötöttek balesetbiztosítást. tanév közben 536 biztosított tanulót ért baleset, s az állami biztosító megyei igazgatósága kártérítésként mintegy 195 000 forintot, a tanulók által befizetett biztosítási díjknál nagyobb összeget, fizetett ki a gyermekek szüleinek.

az 1963/64-es tanévben a biztosított diákok száma a megyében jóval meghaladja a negyvenezret. /mti/

bb 19. új gimnáziumok, közös igazgatású iskolák nyílnak borsod megyében - javítják a pedagógusok lakáshelyzetét

vid zs /tné szb zs 1963. augusztus 6.

borsod megyében az általános iskola nyolc osztályát elvégzett fiatalok 44 százaléka, kerekén 4000 tanuló iratkozott be gimnáziumba, vagy technikumba. a megyei tanács oktatási osztálya jó előre gondoskodott arról, hogy a továbbtanuló falusi fiatalok iskolai elhelyezése megfelelő legyen. a megye egyik legnagyobb járásának székhelyén, encsen és a borsodi szénmedence leendő központjában, edelényben 8-8 tantermes gimnáziumot építenek s ezeket szeptemberben átadják rendeltetésüknek. ezenkívül kazincbarcikán, ormosbányán, putnokon, göncön, mezőcsáton és tiszaszederkényben újabb közös igazgatású iskolákat nyitnak. ezekben általános iskolai gimnáziumi és szakközépiskolai osztályok is lesznek.

a tanácsok nagy gondot fordítanak a pedagógusok lakásgondjainak enyhítésére. kazincbarcikán, encsen és a tiszaszederkényi újvárosban az új középiskolákban tanító szaktanárok részére mintegy husz lakást adnak át. ezenkívül a művelődésügyi minisztérium és a pedagógus szakszervezet kezdeményezésére a megyében az idén jelentős összeget biztosítottak pedagógus szolgálati lakások vásárlására. a pénzből 18 lakást vesznek, elsősorban ott, ahol szeptembertől közös igazgatású iskolákban kezdik meg a tanítást. /mti/

bb 22. az idén naponta 227 vagon répát dolgoz fel a jubiláló szolnoki cukorgyár

vid te szb ki 1963. augusztus 6.

szolnok egyik legrégebbi üzeme, a cukorgyár, augusztusban ünnepli fennállásának félszázados jubileumát. az indulás első évében, 1913 őszén, még csak 120 vagon répát dolgozott fel naponta. azóta fokozatosan növekedett a gyár teljesítőképessége és a számítások szerint az idén, a jubileumi esztendőben, már naponta 227 vagon répából készítenek cukrot. a napokban három vakuum és 15 centrifuga érkezett a gyárba csehszlovákiából. ezek egy részét már a szeptember 2-án induló idényben bekapcsolják a termelésbe. /mti/

9.00/zs

- 10 -

bb 20. rációfoltak az óvatossá tervezőkre a gyulai társadalmi munkások

vid zs/sze szb zs 1963. augusztus 6.

gyulán a helyi tanács illetékesei az év elején úgy számították, hogy az idén mintegy 275 000 forint értékű társadalmi munkával egészíti ki a lakosság a községfejlesztési előirányzatokat. a tanácsválasztások óta eltelt alig öt hónap alatt a városukat szerető gyulaiak alaposan rációfoltak az óvatossá tervezőkre: már eddig 380 000 forint értékű önkéntes munkával segítették a fejlesztési programok végrehajtását. részt vállaltak többek között az utcák, sétányok, parkok rendbehozatalából és gyermekjátszóterek építéséből és más városrendezési feladatok megoldásából.

a gyulai társadalmi munkások - ácsok, asztalosok, mázólok és más szakemberek - most bejelentették: szabadidejükben segítik a városi napközi otthon új részlegének építését, a korszerű játékszoba berendezését is, ahol a tervek szerint további 45 apróságot gondolhatnak majd. /mti/

bb 21. szocialista szerződés az óriáskompresszorok határidő előtti felszerelésére

vid te szb ki 1963. augusztus 6.

a tiszai vegyikombinát műtrágyagyárának üzemeiben 34 vállalat szerelők mintegy 5 000 berendezés, szerelvény és csővezeték elhelyezésén munkálkodnak. a különböző vállalatoknál csaknem 800 fiatal dolgozik. most a szerelések, az egyes sürgős részfeladatok határidő előtti elvégzésére a nagyüzemi kisz-bizottság kezdeményezésére szocialista szerződést kötnek a szereléseken dolgozó ifjúsági brigádokkal. elsőnek a vegyiműveket szerelő vállalat hét ifjúsági csapata tett munkafelajánlást. a szerződésben többek között vállalták, hogy az ammóniagyártó csarnok három nitrogénes mosóblokkját, valamint a 320 atmoszféra nyomással óránként 1650 köbméter gázt sűrítő óriáskompresszorokat az előírt határidő előtt fél évvel, illetve három hónappal felszerelik.

a vegyiműveket szerelő vállalat ifjúsági brigádjainak példáját követik a többi fiatalok is. így például a közeli napokban a gyár- és gépszerelő vállalat ifjúsági csapataival kötnek hasonló szerződést egyes munkák határidő előtti elvégzésére. /mti/

9.05/zs

- 11 -

KE

bb 23. hármas ikerborjak

vid j szb ká

1963. augusztus 6.

a vas megyei horvátnádálja községben petrocsi jános szövetkezeti gazda füge nevű tehene a napokban hármas ikerborjut ellett. a bocik szépek, elevenek, egészségesek. petrovics gazda háromszorosára emelte tehene eddigi abrakadaját. /mti/

--

bb 26. mintegy tizezer hallgatót várnak a szabolcs-szatmár megyei munkás-, termelészövetkezeti és ifjúsági akadémiákra

vid zs/tné szb zs

1963. augusztus 6.

a tit szabolcs-szatmár megyei szervezete az 1963/64-es oktatási évben munkásakadémiákat nyit a mezővárosok üzemében és a falvakban. az akadémiákon a hallgatók megismerkedhetnek a legfontosabb társadalmi, politikai és közgazdasági kérdésekkel. szeptemberben nyíregyházán több mint félezer hallgatóval 10 akadémiát indítanak. a falusi dolgozók ismereteinek bővítését szolgálják a korábbi években jól bevált termelészövetkezeti akadémiák is, amelyekben a tit munkatársai előadássorozatot tartanak a növényvédelem, a nemesítés és termelés tudományos módszereiről. a nagyobb taglétszámú kiszervezetek ifjúsági akadémiái a fiatalok művészeti és esztétikai neveléséhez nyújtanak segítséget. a jelentkezésekből ítélve az új oktatási évben előreláthatólag mintegy tizezer hallgatója lesz a szabolcs-szatmár megyei munkás-termelészövetkezeti és ifjúsági akadémiáknak. /mti/

--

bb 28. új fűrésztelep a szovjetunióból érkező fenyőfa feldolgozására

vid j szb ká

1963. augusztus 6.

szajolon fenyőfa feldolgozó üzem létesít a szolnok megyei állami erdőgazdaság. a telepen különböző motoros munkaeszközökkel, szalag- és rönkfűrészekkel évente 50 000 köbméter szovjetunióból érkező borovi és lucfenyőt dolgoznak fel ipari célokra. az évente 30-35 millió forint értéket termelő üzem 120-130 embernek nyújt majd állandó munkalehetőséget. az új telepen - amely második ilyen üzeme lesz az országnak - október 1-én kezdik meg a szovjetunióból érkező fenyőfák feldolgozását. /mti/

--

9.10/zas

- 12 -

102

bb 24. a munkás-paraszt összefogás megoldotta tiszaszederkény-ujváros zöldségellátását

vid j-lm ká

1963. augusztus 6.

a tiszai vegyikombinát és a tiszapalkonyai hőerőmű dolgozóinak kényelmes elhelyezésére új várost építenek a tiszapartján. a tiszaszederkényi újvárosban már mintegy 800 otthon készült el és a lakók száma meghaladja a 3 500-at. az új város fiatal tanácsának hosszú ideig komoly gondot okozott a lakosság ellátása friss zöldségfélékkel. a város ideiglenes piacán kevés volt a felhozatal, az egyetlen zöldségüzlet árukészlete pedig sem minőségileg, sem mennyiségileg nem felelt meg a követelményeknek. munkaidő után a dolgozók sorbaálltak, hogy negyedkiló paprikát, vagy paradicsomot vásároljanak.

a város égető problémáját az üzemi munkások és a környező termelészövetkezeti parasztek összefogásával oldották meg. a vegyikombinát és a hőerőmű dolgozói mintegy 100 000 forint értékű társadalmi munkával korszerű új piacot létesítettek, ahol folyóvízzel ellátott, fedett elárusító-pavilont is építettek. ide hívták meg árusítani azokat a környékbéli termelészövetkezeteket, amelyek megerősödését az üzemi dolgozók is segítették. a pavilonban most már egész nap friss zöldségfélét árusít a tiszaszederkényi, a tiszapalkonyai, a hejőpapi termelészövetkezet, valamint a hajdu megyei polgár községi közös gazdaságai. a szövetkezetek az őszi hónapokban már vaját, tojást, baromfit és sertéshúst is szállítanak az új városba. /mti/

--

bb 25. résztvesznek a lakások elosztásában, a szabálysértések elbírálásában és más fontos ügyek intézésében az oroszlanói tanácsstagok

vid zs/tné-lm zs

1963. augusztus 6.

az oroszlanói tanács vezetői újabb intézkedéssel segítik a tanács demokratizmusának kiszélesítését, az állandó bizottságok hatáskörének növelését. kimondták, hogy egy sor fontos ügykörben az egyes tanácsi osztályok csak az illetékes állandó bizottság véleménye alapján dönthetnek. így például a jövőben lakáskiutalást, vagy cserét csak az állandó bizottság véleményének kikérése után engedélyeznek. beleszólnak a tanácsstagok az állami gondozásbavétellel, illetve annak megszüntetésével kapcsolatos döntésekbe, résztvesznek a szabálysértések elbírálásában és sok más, a lakosság széles rétegeit érintő kérdés megoldásában. /mti/

--

9.16/zs

- 13 -

102

bb 27. továbbfejlesztik a nagyjelentőségű szegedi találmányt, a katalitikus laboratóriumot

vid te szb szf

1963. augusztus 6.

a szegedi józsef attila tudományegyetem alkalmazott kémiai intézetének adjunktusa, dr. mészáros lajos, továbbfejlesztette, tökéletesítette találmányát, a világon egyedülálló megoldással és rendeltetéssel készült komplett katalitikus laboratóriumot. a több mint tízezer üveg- és fémalkatrészből, reaktorból, vezérlőasztalból álló laboratórium valóságos kis nehézipari üzemként működik és sokféleképpen használható, alkalmas például egyetemi oktatásra, szerves vegyipari folyamatok bemutatására, vegyi gyárakban nagyüzemi gyártási folyamatok megtervezésére.

az univerzális berendezést a laboratóriumi felszerelések gyára sorozatban készíti, főként szovjet exportra. számos nyugati országban is érdeklődnek iránta. a kutató előadást tartott már találmányáról kanadában, az nsz-k-ban, az elmúlt napokban pedig milánóban, ahol a berendezés mintapéldányát is bemutatták a kémiai berendezések nemzetközi kiállításán. az ősszel belgrádi vegyipari kiállításra viszik az új típusu laboratóriumot.

dr. mészáros lajos szorosán együttműködik a laboratóriumi felszerelések gyarával, amely az idén - műszaki fejlesztési szerződés alapján - körülbelül egymillió forintot, s képzett vegyész bocsátott rendelkezésére a találmány tökéletesítéséhez, illetve a laboratóriumhoz tartozó újabb reaktor típusok kidolgozására. a gyár anyagi segítségével, s más termelőüzemek bevonásával az elmúlt hónapokban már tíz különböző típusu reaktort készítettek. a reaktor a katalitikus laboratórium egyik fő része, ebben zajlanak le az ugynevezett vegyi reakciók, illetve alakulnak át az anyagok.

a különböző reaktortípusokban fémömlélen, illetve új módszerrel előállított rendkívül finomságu fémömlőn - mint katalizátorokon - bocsátják keresztül az átalakítandó anyagokat. ezzel az automatizált nagyüzemi módszerrel olcsón átalakítják például a mezőgazdasági hulladékokból nyerhető furfurolt furánna, a különféle műanyagok értékes alapanyagává.

a katalitikus módszer gyakorlati alkalmazását rövidesen megkezdik számos fővárosi, illetve szegedi üzemben is. például a szegedi gázműben az egyik fajta reaktor, illetve megfelelő katalizátor segítségével benzinnél kívának világító gázt előállítani. aránylag kis térfogatú benzinnél nagymennyiségű gáz állítható elő, s így a szállítás leegyszerűsödik. az új módszerrel, aránylag olcsó eszközökkel nyert gázzal dúsítják majd a helyben termelt világító gázt. /mti/

9.45/zs

- 14 -

bb 29. üzemszerűen termel a füzfői klórgyár

vid lk szb ki

1963. augusztus 6.

a balatonfüzfői nitrokémia ipartelepeken megkezdtek az üzemszerű termelést az ország legkorszerűbb klórgyárának gépi berendezéseivel. a készülékek a fontos ipari alapanyagból több mint hétezer tonnát készítenek évente. ezzel a mennyiséggel részben a balatonparti üzem növényvédőszer-részlegét látják el. az új üzemben állítják elő többek között a nátronlugot is, amelyből évente több mint nyolcezer tonnát adnak a kereskedőlemnek. /mti/

--

bb 30. egerben megkezdtek a lakások bekapcsolását a gázvezetékbe

vid lk szb ki

1963. augusztus 6.

az eger határában feltörő földgáz hasznosítására a városi tanács távlati tervet készített. ennek alapján alakították át az elmúlt években a város néhány üzemének fűtőberendezését gáz-tüzelésűre, az idén pedig már a lakásokba is bevezetik a gázt. a lenin uton és a széchenyi uton több mint ezer méteren fektették le a fővezetékét. a munka itt most végső szakaszához érkezett. kedden a széchenyi uton megkezdtek a csövek bevezetését a lakásokba, az év végéig többszáz háztartást látnak el gázzal. /mti/

--

bb 31. dr. osváth tibornak,

sze szb

1963. augusztus 6.

a ludas matyi volt tördelő szerkesztőjének temetése csütörtökön, délután fél 4 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

bb 32. f. rácz kálmán író

lk szb sr

1963. augusztus 6.

a magyar-csehszlovák államközi kulturális egyezmény alapján kedden három hónapra a csehszlovák szocialista köztársaságba utazott. /mti/

--

13.30 /zs

- 15 -

bb 33. időjárásjelentés

tm-lm hk

1963. augusztus 6.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 6-án,
kedden 13 órakor:

hőség

dél-európában, a kárpát medencében és ukrájnában ismét 30-34 fok közötti hőmérsékletek alakultak ki, viszont nyugat- és észak-európa legnagyobb részén változékony, szeles, esős idők járnak, a hőmérséklet tegnap napközben csak kevés helyen érte el a 25 fokot. hazánkban tegnap a dunántúlon a délelőtti folyamán még borult idő volt, majd délután fokozatosan felszakadozott a felhőzet. ennek következtében nyugaton 3-6, keleten 9-12 órán át sütött a nap. a felhőzet felszakadozását megelőzően délig megszűntek az esők, zivatarok. debrecen környékén 16-18 óra között néhány zivatarfelhő alakult ki. a lehullott eső mennyisége általában jelentéktelen volt és az említett debrecen környéki zivatarokat leszámítva, csak a dunántúltra korlátozódott. a hőmérséklet napközben nyugaton 26-29, keleten 30-34 fokig emelkedett, ma hajnalra 17-20 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtti országszerte derült, száraz, napos idő volt, a hőmérséklet 11 órakor 29-32 fok között váltakozott. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 25.9 fok volt, 4.3 fokkal magasabb mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 31 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete síófokon
24 fok.

várható időjárás szerda estig: napos, száraz, nagyon meleg idő. mérsékelt időnként élénk délkeleti, déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 17-20, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 32-35 fok között.

a duna vízállása ma reggel 198 centiméter./mti/

14.00/zs

- 16 -

bb 34. megkezdtek a balatonpart egyik legnagyobb munkás-üdülőjének építését

vid lk-lm ki

1963. augusztus 6.

balatonlellén megkezdtek a ganz-mávag üdülőjének építését. az idei szezon végéig felépül az étterem, a konyha és több reaktárhelyiség. ezt követően a legközelebbi három évben építenek fel három, egyenkint 108 személyes üdülőépületet. ez lesz a tóparti egyik legnagyobb munkásüdülője, amelyre hét és fél millió forintot költenek. a nagyszabású építkezés sokkal több költséget igényelt volna, de a ganz-mávag munkásai vállalták, hogy többmillió forint értékű társadalmi munkával segítik az építkezést. az új étterem vasszerkezetének egy részét a gyár hidépítői a többi között az erzsébet-híd roncsanyagából készítették. az üzemen munkaidő után minden nap népes brigádok dolgoznak, hogy folyamatosan szállíthassák az üdülő építéséhez szükséges anyagot. hét végén átlag 30 üzemi munkás utazik balatonlellére, ahol a helyszínen is segítik a munkát./mti/

..

bb 35. halálos közlekedési baleset szegeden

vid zs/tné-lm zs

1963. augusztus 6.

bende béla ujszegedi lakos, az egyesszai köruton személygépkocsival elgázolta horváth józsef ujszegedi lakost, aki kórházba szállítás közben belehalt sérüléseibe. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

..

bb 36. másfél millió forint társadalmi segítség a járszági árvizkárosultaknak - a helyreállítási munkákról tárgyalt a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid zs/tén-lm zs

1963. augusztus 6.

jól halad a tavaszi árvizkárok nyomainak eltüntetése a járszágban - állapították meg a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. az újjáépítendő 267 lakóház 60 százalékára már kiadták az építési engedélyt és 216 megrongálódott lakás helyreállításához is hozzáálltak. az országos takarékpénztár eddig csaknem 7 millió forint építési hitelt folyósított a károsultaknak, s ez az összeg 78 új családi ház felépítésére elegendő. a megye társadalma is részt vállalt az árvizkárosultak megsegítéséből. a községi és városi tanácsok, az üzemek és a termelőszövetkezetek csaknem másfél millió forintot fizettek be a zagyva és tarnamenti árvizkárok helyreállítására./folyt.köv./

14.15/ szb

-17-

NE

bb 36. /másfél millió...1.folyt./-lm

a tanyákon rombadólt házakat a községek belterületén építik újjá. jászódszán több utcarészt rendeznek, jászboldogházán 80 volt tanyai házat építenek fel a községben. az újabb árvízveszély elhárítására megkezdődtek a gátjavítási és gát-építési munkák is. jászódszán 42 000, jánoshidán 61 000 köbméter föld beépítésével körgátat építenek. a zagyva jászberénytől ujszászig terjedő szakaszán mintegy 121 000 köbméter föld megmozgatásával végeznek építési és helyreállítási munkákat. még ebben az évben befejezik a tarna és zagyvamenti gátak helyreállítását mintegy 8 millió forintos költséggel. a megyei tanács vb ülése határozatot hozott arra, hogy még a tél beállta előtt be kell fejezni az újjáépítést./mti/

--

bb 38. üzembe helyezték az ország első paradicsommag feldolgozó gépsorát kecskeméten

vid j-lm ká

1963. augusztus 6.

kecskeméten, a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérleti intézetben kedden üzembe helyezték az ország első paradicsommag feldolgozó telepét. a teljesen automatizált üzemen gépsorok választják szét a „hustól”, a magot, amit folyamatosan üvegcsöveken továbbítanak a mosó- és szárítóberendezésekbe. a magot nyomban fémzárólják, a levelet pedig a helybeli konzervgyárba szállítják. a modern technológiai berendezéssel az eddigénél olcsóbban, gyorsabban állítják elő a vetőmagot, amelyből az idén 50 mázsát adnak át a jövő évi termesztéshez. /mti/

--

bb 39. nagy sikert arattak a magyar borok Ljubljanában

i cs/sze-lm ká

1963. augusztus 6.

a hagyományos Ljubljanai nemzetközi borverseny idei rangsorolásán tíz féle magyar bor és két hazai gyártmányu brandy került a bíráló bizottság elé. a versenyen részt vett, s a napokban hazaérkezett küldöttség tájékoztatása szerint a tíz borfajtánk közül nyolc arany, kettő pedig ezüst érmet nyert. a hazai brandy egy arany és egy ezüst érmet „hoztak”, a frissen szerzett aranyérmek közül a monimpex külkereskedelmi vállalat pincészete egyet, az állami gazdaságoké kettőt, a szőlészeti kutató intézeté ugyancsak kettőt, az állami pincésgazdaságoké pedig hármat kapott. a nemzetközi zsűri nagy elismeréssel nyilatkozott a tokaji borainkról, valamint az egrí medoc noir-ról, és az egrí leánykáról./mti/

14.45/ szb

-18-

14.45

bb 37. augusztus 10-én és 11-én rendezik meg a nemzetközi cordatic rallye és turaversenyt

t hbj/sze szb vg

1963. augusztus 6.

érdekes nemzetközi autóversenyt rendeznek augusztus 10-én és 11-én: a cordatic rallye és turaversenyt. ebből az alkalomból a magyar autóklub és az országos gumiipari vállalat kedden a magyar sajtó házában sajtótájékoztatót tartott.

walter medárd magyar autóklub autósportbizottságának elnöke, a kpm autóközlekedési főigazgatóság főmérnöke elmondotta, az idei cordatic rallye és turaversenyt augusztus 10-én és 11-én rendezik meg. az utvonala hossza 1 337 kilométer. huszonnégy óra alatti tesztként meg az utat a versenyzők a dunántulon, illetve észak-magyarországon. a rajt: augusztus 10-én délelőtt 10 óra, színhelye a műegyetem előtti rakpart. a dunántuli utvonala legfontosabb állomásai: esztergom-győr-pápa-szombathely-vasvár-zalaegerszeg-keszthely-veszprém-székesfehérvár, s a kocsik budapestben a műegyetem előtti rakpartra futnak be. másfél-órás pihenő után folytatják a versenyt, mégpedig budapest-hatvan-mátra-lillafüred-miskolc-ózd-budapest utvonalon, közben gyorsulási, helyi-gyorsulási és egyéb próbákra kerül sor. a turaverseny résztvevői 380 kilométeres uton haladnak, mégpedig augusztus 11-én reggel 6 órától körülbelül délután 2 óráig. az utvonala: budapest-pécel-gödöllő-hatvan-eger-szilvásvárad-eger-parád-mátrakeresztes-hatvan-gödöllő.

a rallyen a csehszlovák, az ndk, az osztrák, az nszk versenyzői tíz, a magyar versenyzők mintegy 60 kocsival vesznek részt.

a sajtótájékoztatón kardos jeno, az országos gumiipari vállalat kereskedelmi igazgatója kifejtette, hogy a vállalat versenyzőkkel, az autósport kedvelőivel, s általában a gépjárművezetőkkel igyekszik szoros kapcsolatot teremteni, hogy véleményüket, észrevételeiket, megfigyeléseiket hasznosíthassa a gyártmányok fejlesztése terén. ez a verseny is szolgálja az autósport népszerűsítését, de a hazai gumiabroncsgyártás fejlesztését is. beszámolt a magyar gumiabroncsgyártás helyzetéről. elmondotta, hogy a magyar ipar által előállított személygépkocsi-abroncsok minőség, élettartam szempontjából vetekszenek európa legjobb márkáival. exportszállításaink igazolják, hogy a cordatic márkájú személyautó-abroncsokkal kapcsolatban sehol sem merül fel kifogás, s a kapitalista piacokon is egyenértékűnek tartják a világmárkák abroncsaival. hamarosan a legújabb importált járművekhez - például az opel record, a fiat, a simca gyártmányu kocsikhoz is készítenek abroncsokat. /mti/

--

14.52/ szb

-19-

bb 40. békés megye termelészövetkezetei a gabona vetésterület 93 százalékáról géppel vágják le a termést

vid j-lm ká

1963. augusztus 6.

hazánk egyik legjelentősebb gabonatermő vidékén, békés megyében, a termelészövetkezetek befejezték az aratást, a 220 000 holdas terület 93 százalékáról géppel vágják le a termést. ilyen nagy arányú gépi aratás eddig még nem volt a megyében, a legjobban dolgozó kombájnosok 550-600- holdról takarították be a gabonát, de igen jó volt az aratógépek teljesítménye is. sokat segített a gépi aratási terv túlteljesítésében az is, hogy az aratás kezdetétől minden vasárnap dolgoztak a gabonaföldeken, a nagyüzemi gazdaságok a kombájnszűrőkről egyenesen az átadóhelyre szállították az államnak szánt gabonát, az aratás befejezésének napján már 58 200 tonna gabona volt az állami magtárakban./mti/

bb 41. egymillió kilométer mozdonyon

vid lk-lm ki

1963. augusztus 6.

negyven évi szolgálat után ment nyugdíjba pálfalvi györgy zalaegerszegi mozdonyvezető. a negyven évből harmincat mozdony-, illetve motorkocsi vezetőként töltött el és több mint egymillió kilométert utazott az ország vasúthálózatán. arra a legbüszkébb, hogy negyven év alatt egyszer sem hiányzott munkahelyéről és nem volt balesete./mti/

15.15/Lm

- 20 -

zs sr vm

1963. augusztus 6.

tisztelt nagygyűlés! tisztelt elvtársak, kedves elvtársnők!

amikor itthon napi feladatainkkal vagyunk elfoglalva, nem sokat tekintgetünk ki, a nagyvilágba, a legutóbbi két esztendőben sok dolgunk volt. elfoglalt bennünket pártéletünk legnagyobb eseményének, a pártkongresszusnak, valamint népköztársaságunk legnagyobb alkotmányos aktusának, az országgyűlési és tanácsválasztásoknak előkészítése és lebonyolítása.

jelentős belpolitikai feladatokat kellett megoldanunk. foglalkoztunk perek felülvizsgálatával, a személyi kultusz utolsó maradványainak felszámolásával, olyan belpolitikai kérdésekkel, amelyek részei voltak az 1956-os ellenforradalmi események teljes lezárásának. foglalkoztunk a gazdasági és a kulturális építés nagy kérdéseivel, e munka közben - ahogy az lenni szokott - bosszúságok, erőfeszítések és örömek közepette teltek napjaink.

olyan alkalmakkor, amikor a belpolitikai teendőket nemzetközi program váltja fel, s összegezzük, hogy mit mondunk majd barátainknak, akkor látjuk azokat a hatalmas eredményeket, amelyeket szorgalmasan és állhatatosan dolgozó népünk pártunk vezetésével elért a szocialista építésért, népköztársaságunk felemeléséért végzett munkában./taps./

kedves elvtársak! körülményeim úgy alakultak, hogy a legutóbbi hetekben öt küldöttségnek voltam tagja. jártam északnyugat lengyelországban, a mazuri tavaknál, lengyel barátainknál, testvéreinknél, gomulka elvtárséknál./nagy taps./ jártam berlinben, ahol ulbricht elvtárs 70. születésnapjának ünnepségein vettem részt./nagy taps./ azoknál a testvéreinknél voltam, akik talán európa legkényesebb pontján, kontinensünk közepén, német földön tüzték ki a szocialista forradalom zászlaját./nagy taps./ jártam a nagy szovjet földön is, hű barátainknál, szövetségeseinknél, szovjet testvéreinknél. ennek az utnak három programpontja volt: párt-és kormányküldöttségünk baráti látogatása; részvétel a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának ülésén, majd a varsói szerződés politikai tanácsadó testületének ülésén, - ahol szintén fontos politikai kérdéssel, - egyetített fegyveres erőink állapotával foglalkoztunk./nagy taps./

mindenütt, ahol elvtársaimmal együtt megfordultam, ahol tanácskoztunk, szívélyes vendéglátásban volt részünk, nagy megbecsüléssel és tisztelettel, igaz, őszinte testvéri érzéssel fogadtak bennünket.

tudjuk - és számunkra ez a legfontosabb, a legdrágább, - hogy a testvéri szeretet, amellyel bennünket köszöntöttek, pártunknak, a magyar munkásosztály, a magyar dolgozó nép forradalmi élcsapatának, a magyar szocialista munkáspártnak és a szocializmust építő népünknek, a magyar népnek szólt./nagy taps./

15.55

- 21 -

elvtársak! kellemes dolog mostanában a magyar kommunisták és a szocializmust építő magyar nép követeként a szocialista világban megfordulni. pártunk, népünk becsülete megnövekedett. a szocialista országok népei előtt azért növekedett meg, mert az a segítség, amelyet népünk forradalmi harcához a testvéri népek nyújtottak, nem volt hiábavaló. azt az anyagi és nem egyszer véráldozatot, amelyet a népünkkel való szolidaritás, az igaz, testvéri együttérzés jegyében ügyünkért hoztak, arra érdemes népért hozták. bár testvéri országokban jártunk, találkoztunk tőkés országok képviselőivel is. elmondhatom, hogy a magyar népköztársaság becsülete a velünk egyet nem értők szemében is megnövekedett, még az ellenség is megtanulta tisztelni a magyar népköztársaságot, a testvéri népek azért tisztelik becsülik és szeretik népünket és azért tanulták meg még ellenségeink is tisztelni népköztársaságunkat, mert pártunkat, népünket most határozott, következetes, világos politika vezeti, /nagy taps./ azért, mert látják, hogy pártunk irányításával népünk hatalmas munkát végzett, megvívta azokat a politikai harcokat, amelyek elé a történelem állította, mert teljes mértékben helyreállítottuk a magyar népköztársaság törvényes, szocialista rendjét, mert népünk következetesen, eltökélten és eredményesen halad a szocializmus építésének útján. tisztelet és megbecsülés tapasztalható a magyar népköztársaság iránt, mert leraktuk a szocialista társadalom alapjait; mert mindenki tudja, hogy kitérések nélkül haladunk a szocialista társadalom teljes felépítésének útján./nagy taps./

megmondom őszintén, hazaérkezni sem rossz. hosszú ut végén, hazai földön rendkívül örül az ember olyasminek is, amit máskor észre sem vesz. először is, itt még a gyerekek is értenek magyarul/derültség/ és az már óriási előny számunkra, hogy saját honfitársainkhoz szólhatunk, még hozzá tolmács nélkül /derültség./ ilyenkor még inkább megerősödik az emberben az az érzés, hogy ha világosan, értelmesen, magyar nyelven megbeszéljük közös ügyeinket, akkor népünk nagyszerűen egyetértésre juthat minden kérdésben és erőt még jobban tömörítve, feltartóztatlanul és mind nagyobb lendülettel tudunk előre menni történelmi utunkon./taps./

elvtársak! voltaképpen ez a mai gyűlés a mi párt-és kormányküldöttségünk programjának utolsó mozzanata. küldöttségünk valamennyi tagja nevében most már budapest dolgozóinak, honfitársainknak köszönhetem meg hálásan azt a testvéri fogadtatást, amelyben bennünket részesítettek. e gyűlés részvevőinek is őszintén köszönjük a baráti üdvözlést./taps./

/folyt.köv./

kedves elvtársak! mindenekeelőtt mai gyűlésünk fő témájáról, párt- és kormányküldöttségünk szovjetunióbeli látogatásáról szeretnék szólni. elsősorban arról a fogadtatásról kell megemlékezni, amelyben bennünket a testvéri szovjet nép részesített.

jelentős, tekintélyes programot bonyolítottunk le. utunkon mindenféle klímával találkoztunk: szakadó esővel, száraz idővel, meleggel, hideggel. jártunk csapon, Lvovban, kijevben, moszkvában, taskentben, irkutszkban, bratszkban, krasnojarszkban és ismét moszkvában. volt azonban valami, ami soha, sehol nem változott. mindenütt, az eső zuhatagán, a napsütésen, a hűvös időn és a melegen áttört valami leirhatatlanul forró elvtársi, baráti, testvéri szeretet, akár egyszerű dolgozókkal találkoztunk, akár helyi, akár országos vezetőkkel.

találkoztunk gyári munkásokkal a moszkvai repülőgépgyárban, a taskenti textilgyárban. mindenütt ugyanazzal az elvtársi szeretettel, testvéri érdeklődéssel, a szolidaritás és a barátság ezernyi jelével fogadtak bennünket. olyan élmények voltak ezek számunkra, amelyeket mi, akik részesei voltunk, sohasem felejtünk el. szeretnénk ezeket az élményeket megosztani önökkel, de nem tudjuk, mert ehhez kevés az emberi szó. talán az újságírók, az írók, a fotóriporterek, a filmesek segítenek majd ebben. elhoztuk azonban szívünkben az érzéseket, s e látogatás után erősebbek vagyunk, mint annakelőtte, amikor elindultunk barátainkhoz a szovjetunióba. /taps./

nem tudom elmondani önöknek, hány üzenetet biztak ránk, mert vezető emberek, a gyárak dolgozói, úrhajósok, az üzbejisztáni kolhoz pionirjai egyaránt azt kérték, hogy adjuk át üdvözlésünket. elhoztuk népünk legimertebb, legközelebbi szovjet barátainak köszönését. nyikita szergejevics hrucsov elvtárs /nagy taps/, brezsnyev elvtárs, mikojan elvtárs és számtalan más vezető szovjet elvtársunk, százezrenyi szovjet dolgozó és mondhatjuk, az egész szovjet nép testvéri üdvözlését, a magyar kommunistáknak, munkásoknak, parasztoknak, értelmiségieknek, szocializmust építő magyar népünknek. /hosszantartó taps./

Láttuk, hogyan dolgoznak a szovjet emberek a gyárakban, a kolhozokban, a tudományos központokban, a hatalmas erőművek építésénél, a legkülönbözőbb munkahelyeken. a gigantikus építés, az ezernyi helyen látható fegyelmezett, öntudatos, áldozatkész, pontos, lelkiismeretes munka úgy foglalható össze, hogy láttuk a kommunizmust építő embert, láttuk a kommunizmus építését. /nagy taps./

és - ami számunkra nem kis örömet jelentett - láttunk egy hatalmas kommunista sereget, a szovjetunió kommunista pártját, amely sziklaszilárd egységben tömörül Lenini központi bizottsága köré, amelyet a mi drága barátunk, hrucsov elvtárs vezet. /nagy taps./

/folyt.köv./

bb 42. /kádár jános ... 3. folyt./ m

Láttuk azt a Lenin alapította pártot, amely az egész szovjet néppel megbonthatatlan, sziklaszilárd egységbe forrva feltartóztat-hatatlanul halad előre a kijelölt, világos, Lenini uton. /taps/. hozzáteszem: számunkra, a magyar munkásosztály, a magyar nép képviselői számára rendkívül jóleső érzés volt, hogy ez a Lenini uton járó hatalmas párt, ez a Lenini uton járó hatalmas szovjet nép pártunk és népünk hűséges barátja, szilárd szövetségese, testvére, aki jó időben, rossz időben velünk volt, velünk van és velünk lesz a jövőben is. /nagy taps/.

kedves elvtársak! azokon a tárgyalásokon, amelyeket párt- és kormányküldöttségünk a szovjet elvtársakkal folytatott, ismét megállapítható volt, hogy az összes megtárgyalt kérdésekben, a szocialista építés, a kommunista építés kérdéseiben, országaink, pártjaink, népeink kapcsolatainak kérdéseiben, a nemzetközi kommunista mozgalom és a külpolitikai kérdéseiben teljes az egyetértés közöttünk. /taps/.

szovjet elvtársaink tájékoztattak bennünket további terveikről. a mérhetetlen arányok, a hatalmas számok és tervek, amelyekről beszéltek azt bizonyították számunkra, hogy a szovjetunió fejlődése viharos gyorsaságu. akik követték a szovjetunió történelmi útját 45 éven át és látták ezt a fejlődési tempót - legyenek a szovjetunió barátai, vagy ellenségei - a legközelebbi években még jobban elcsodálkoznak majd azon, amit a szovjetunió valóra fog váltani.

kedves elvtársak! tárgyaltunk sok konkrét kérdéstről. megbeszél-tük a két ország kapcsolatainak valamennyi kérdését, pártjaink, kormányaink közös tennivalóit, beszélünk a magyar-szovjet gazdasági és kulturális együttműködésről, a két ország népeinek közvetlen kapcsolatairól. ami nagyon fontos: megegyeztünk, hogy összes eddigi kapcsolatainkat tovább mélyítjük, kiszélesítjük és magasabb színvonalra emeljük. /taps/.

úgy döntöttünk, hogy az illetékesek megvizsgálják, hogyan lehet-ne az áruforgalmat bővíteni, s még sok területen hosszú távra szóló, gyümölcsöző együttműködési megállapodást kötni. a megbízott elvtársak már hozzáfotak a munkához és azzal biztatnak bennünket, hogy a feladatot jól megoldják.

tárgyalásaink, megállapodásaink nagyszerű eredményekkel zárul-tak. és ahogy az 1957-ben a szovjetunióban járt magyar és az 1958-ban nálunk járt szovjet párt- és kormányküldöttség tárgyalásai és megállapodásai új lendületet adtak szocialista építésünknek, bizonyosak vagyunk abban, hogy ezek az új tárgyalások és megállapodások nagy lendületet adnak a szocializmus építésének hazánkban. /taps/.

/folyt.köv./ m

16.15

- 24 -

bb 42. /kádár jános ... 4. folyt./ m

kedves elvtársak! azt hiszem, ha igazán helyesen akadjuk értékelni a párt- és kormányküldöttség útját - amit központi bizottságunk kibővített ülése és kormányunk nagyra értékelt - azt kell mondanunk, hogy túl a rész kérdéseken, - amelyeknek természetesen külön-külön megvan a maguk fontossága gazdasági, kulturális és egyéb vonatkozásban, - a küldöttség munkájának legfőbb eredménye: tovább erősödött fegyverünk, pajzsunk, legfőbb nemzetközi támaszunk a magyar-szovjet barátság.

barátságunknak történelmi gyökerei vannak. engedjék meg, hogy egy percre ennél a kérdésnél is időzzek.

Látogatásunk közben most olyan területeken - üzbekisztánban és szibériában - jártunk, ahol korábban hasonló szintű és összetételű magyar párt- és kormányküldöttség nem járt. bizonyos szempontból mindkét terület nagyon világosan utal a magyar és a szovjet nép barátságának és szövetségének történelmi gyökereire. mindenütt találkoztunk olyan emberekkel, akik valamikor - még a tanácsköztársaság idején - egy frontban harcoltak velünk, majd harcoltak felszabadulásunkért a második világháború időszakában, vagy 1956-ban közvetlen és személyes segítséget nyújtottak nekünk. de üzbekisztánban és szibériában azt is jóleső érzéssel láttuk, hogy az ott élő szovjet emberek - emlékművek és egyéb megemlékezések formájában - mind a mai napig meleg szeretettel őrzik azoknak a magyar veteránoknak az emlékét, akik a szovjet hatalom kivívásának időszakában, négy esztendeig tartó polgárháborúban Lenin szavára hallgatva - csatlakoztak az első vörösgárdákhoz, a vörös hadsereg első osztagaihoz, a vörös partizánokhoz, s ott internacionalista módon, becsülettel eleget tettek kötelezettségüknek. a szovjet hatalom oldalán léptek fel és ezzel a mi népünk szabadságáért és szocialista jövőjéért is harcoltak. /taps/.

jó, hogy barátságunknak történelmi gyökere és múltja van, de nem kevésbé jó és fontos, hogy reális és szilárd alapja van a jelenben és a jövőben is. internacionalista egyetértésünk, céljaink közössége az, ami összefüzi ma a szovjetunió kommunista pártját és a magyar szocialista munkáspártot, államainkat és népeinket.

/folyt.köv./

16.20

- 25 -

/bb 42. kádár jános.....5.folyt./vm

azt is meg kell mondanom, hogy barátságunk szovjet testvérpártunkkal, a szovjet kormánnyal és a szovjet néppel olyan barátság, amely jó mindkét ország népének, jó a szocialista világ népeinek, jó a nemzetközi kommunista mozgalomnak és minden józan és normális embernek a világon, aki a béke mellett van, a szovjet-magyar barátságról tehát valóban elmondhatjuk, hogy része, éltetője, kovásza annak a szélesebb, hatalmas frontra kiterjedő, internacionalista összefogásnak, amely a szocialista országok, a nemzetközi kommunista mozgalom, a függetlenségért harcoló népek, a békéért harcolók egységét hivatott erősíteni.

tisztelt nagygyűlés, kedves elvtársak! szovjetunióbeli látogatásunk jelentős, fontos nemzetközi események sorozatának időszakára esett. összeült a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa éppen moszkvában tárgyaltak a részleges atomcsend-megállapodásról, s látogatásunk idején hozták nyilvánosságra a szovjetunió kommunista pártjának nyílt levelét a szovjetunió kommunistáihoz, az egész szovjet néphez. ezekben az időszerű kérdésekben természetesen állást is foglaltunk, abban a meggyőződésben, hogy ismerjük központi bizottságunk és kormányunk vonalát, programját, népünk álláspontját, hangulatát és véleményét, tehát bizhatunk abban, hogy állásfoglalásunkat jóváhagyják./taps./ így állást foglaltunk a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának július 14-i nyílt levelével kapcsolatban is, s közöltük, hogy mi, magyar kommunisták a szovjetunió kommunista pártjával és a nyílt levélben foglaltakkal teljes egészséges egyetértünk./taps./

állásfoglalásunk jólesett a szovjet embereknek. egyszerű szovjet munkások; értelmiségiek és parasztemberek odajöttek hozzánk, hogy kezetszorítsanak velünk és azt mondják: „köszönjük szolidaritásukat,„ azt válaszoltuk, hogy mi egyetértünk, teljesen szolidárisak vagyunk a szovjetunió kommunista pártjával, s ez nem valamiféle udvariasság a szovjetunió kommunista pártja iránt, hanem ezzel saját álláspontunkat, pártunk álláspontját, a nemzetközi kommunista mozgalom - meggyőződésünk szerint - egyedül igaz és helyes álláspontját, népünk érdekeit képviseljük és fejezzük ki.

- néhány szót szeretnék szólni a magyar szocialista munkáspárt és a kínai kommunista párt vezetői közötti vitáról, amely az egész nemzetközi kommunista mozgalom és a kínai vezető elvtársak vitája.

/folyt.köv./

16.30

- 26 -

/bb 42. kádár jános....6.folyt./vm

mi a kínai vezető elvtársak álláspontját elutasítjuk, elutasítjuk mindenekelőtt elvi meggyőződésből, mert megítélésünk szerint a kínai vezető elvtársaknak a legutóbbi időszakban nyilvánosságra hozott állásfoglalása nem marxista-leninista, hanem dogmatikus és szektás. elítéljük és elutasítjuk gyakorlati okokból, mert leninmel együtt azt valljuk, hogy a szocialista forradalomnak soha sincs szüksége forradalmi frázisokra, mindig többet ér egyetlen hétköznapi, gyakorlati tett, amely előbbre viszi a szocialista forradalom ügyét, mint száz forradalmi frázis./taps./

- elítéljük a kínai vezetők frakciós módszereit, azt, hogy mindenütt, ahol erre alkalmuk nyílik, megkísérlik a bomlasztást az egyes testvérpártokon belül. mélyen elítéljük ezt, mert az efféle eljárás nem tartozik a kommunista pártok vitamódszerei közé és nem vezethet jóra.

a vita a kínai elvtársakkal nem tegnap kezdődött, de korábban nem a nyilvánosság előtt folyt. őszintén meg kell mondanunk azt is, hogy nekünk, az egység híveinek, bizonyos tekintetben meg volt kötve a kezünk, az utolsó lehetőségig türelemmel voltunk, mert nem akartuk mélyíteni a vitát, azt akartuk, hogy a vezetők közötti nézeteltérés ne terjedjen ki a tömegekre. mi volt az eredmény? az, hogy a kínai elvtársak eljárásukat rosszul értelmezték. ők mindenféle uton-módon terjesztették véleményüket, állásfoglalásukat.

központi bizottságunk helyesen járt el, amikor a lehetőségek határáig nem folytatott nyílt vitát. minden hasonló esetben így fogunk eljárni, mert kötelességünknek tartjuk az egység védelmezését, ebből indulunk ki. nem módszerünk, hogy egy vitás kérdésből azonnal nyilvános vitát, presztizs-kérdést csináljunk, mert véleményünk szerint így nehezebb a kérdések elvtársias tisztázása és rendezése. aki tehát türelmetlenkedett, mert sokáig nem kapott tájékoztatást, bocsásson meg nekünk és kérem, utólag értsék meg eljárásunk indítékait.

most más a helyzet. ha a kínai elvtársak vitázni akarnak, nyugodtan vitatkozunk velük, mert meggyőződésünk, hogy ha ezeket a kérdéseket őszintén, világosan párttagságunk és népünk elé tárjuk, akkor pártunk és népünk a mi marxista-leninista állásfoglalásunkat fogja támogatni, nem pedig a szektás, dogmatikus pozíciókat./nagy taps./

ehhez azt is hozzáfűzöm, amiről a központi bizottságban már beszéltünk, hogy most, miután nézeteltéréseink sajnos olyan stádiumba jutottak, hogy a nyilvános vita szükségszerű és elkerülhetetlen, meg fogjuk védelmezni és mindenütt képviselni fogjuk igazságos és helyes álláspontunkat.
/folyt.köv./

16.35

- 27 -

/bb 42. kádár jános....7.folyt./vm

természetesen nem akarunk arra berendezkedni, hogy a magyar munkásosztályt és a magyar népet reggeltől estig és estétől reggelig egyes kínai vezetők dogmatikus frázisaival traktáljuk. az a véleményünk, hogy amit az elvi vita megkíván, azt tegyük meg, egyébként pedig igazi forradalmi feladatainkkal, szocialista iparunk fejlesztésével, termelőszövetkezeteink és mezőgazdaságunk erősítésével, a tudományos kutatás fejlesztésével, kulturpolitikánkkal foglalkozzunk; azokkal a feladatokkal, amelyeknek megoldásával a legforradalmibb és a leghelyesebb választ adjuk mindenféle dogmatikus frázisra. ezzel akar népünk foglalkozni! / nagy taps./

szeretnék egy másik kérdést is felvetni. központi bizottságunktól, állami életünk vezetőitől párttagságunk, munkásosztályunk, népünk, nagyon sok szépet és jót hallott kínai testvérpártunkról, annak történelmi harcairól, kína nagyszerű népéről. szeretném megmondani elvtársak, hogy ebből semmit nem vonunk vissza. meggyőződésünk szerint a kínai kommunista párt nagy történelmi harcot vívott, helyes irányvonal alapján nagy utat tett meg. a kínai nép nagyszerű nép, testvérünk a kínai népköztársaság a szocialista világszisztem országai közé tartozik.

mi változatlanul tisztelettel és megbecsüléssel vagyunk a kínai testvérpárt tömegei, a nagy kínai nép iránt és szilárd meggyőződésünk, hogy ha most van is nézeteltérésünk a kínai vezetőkkel, ez történelmi értelemben átmeneti jelenség, ami elmúlik és mi kína testvéri népével együtt jutunk el a kommunizmus kapujáig és a kommunista társadalomba./taps./

a kínai vezető elvtársaknak természetesen meg kell érteniök egy-két dolgot. az elvi nézeteltéréseken túl például azt, hogy bár kínai testvérpártunk - taglétszámát tekintve - hatalmas párt, a kínai vezetőknek is tudniuk kell, hol végződik az ő pártjuk, és hol kezdődik más ország munkásosztályának pártja. ne akarják a kínai vezetők átvenni a magyar szocialista munkáspárt tagságának marxista képzését, mert ebből semmi jó sem származna./taps./ ezt bízzák a mi párttörvényeink szerint megválasztott és erre jogosult szervre, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságára.
/nagy taps./

/folyt.köv./

Le

bb 42. /kádár jános ... 8. folyt./ m

volt egy kis konfliktusunk, sajnos, állami vonalon is a kínai elvtársakkal, a kínai kommunista párt központi bizottságának június 14-én megjelent levelét ugyanis mi Magyarországon - a hogy mindenki tudja - akkor nem nyomtattuk ki, mégpedig azért, mert párunk központi bizottságának megítélésére tartozik, hogy más pártok dokumentumaiból mit, mikor tart célszerűnek kinyomtatni, úgy véljük, mivel nem mi voltunk a címzettek, az elemi illendőség is megkívánta, hogy a címzett határozza meg, mikor és hogyan szándékozik vitatkozni a feladóval.

a kínai vezető elvtársak azonban megfelelő példányszámban magyar nyelven is, jőkor, kinyomtatták ezt a levelet és megkérdezték, hogy gőzerővel kezdték terjeszteni, ahogyan ez ilyenkor lenni szokott, külügyminisztériumunkba behívták az illető kínai diplomatát és megkérték, hogy ezt hagyják abba.

kínai elvtársunk azt találta válaszulni, hogy ez beavatkozás kína belügyeibe. /derűtlenség/. ez nagyon eredeti értelmezése a szuverenitásnak és a belügyeknek, a kínai elvtársak meghatározhatják, hogy országukban mit terjesztenek, az azonban, hogy Magyarországon mit terjesznek, a magyar szuverenitás illetőségi körébe tartozik és ezt mindig az illetékes magyar szervek határozzák meg, mert ez nem kína, hanem Magyarország belügye. /nagy taps/.

mi mindenkor a kínai testvérpárttal való egyetértés mellett leszünk és ha vitatkozunk, azért tesszük, hogy a marxizmus-leninizmus ügyét, egységünket szolgáljuk. meggyőződésünk, hogy a kommunista, a kommunista pártok egysége kizárólag a marxizmus-leninizmus elvi alapjain jöhet létre, erősödhet és fejlődhet, s ez az egység nem erősödhet, csak gyengülhet, ha dogmatikus és szektás nézetek alapján akarjuk megteremteni. /taps/.

elvtársak! az utóbbi esztendőben pártunk és népünk harcba szállt az 1956-os ellenforradalmi felkeléssel, hogy helyreállítsa népköztársaságunk törvényes rendjét, helyreállítsa szocialista államunkat és tovább haladjon a szocialista társadalom építésének útján. ez a mi harcunk fő kérdése. mi azonban nemcsak a revizionizmussal és az ellenforradalmi felkelés kirobbantóival szálltunk harcba, hanem a személyi kultusszal is és mindazzal, amit a személyi kultusz jelent, a szocialista törvények megsértésével, a dogmatizmussal, a szektarianizmussal, az élettől és a néptől való elszakadással. ez harcunk belső logikája és törvénye. harcbaszálltunk a törvénytelen perek gyakorlatával, a megalapozatlan gazdasági tervezéssel és általában mindazzal, ami a személyi kultusz káros maradványa.

változatlanul az a feladatunk, hogy dolgozzunk a pártélet, a magyar közélet demokratizálásáért, a szocialista demokrácia szüntelen fejlesztéséért és további kibontakoztatásáért. aki most a személyi kultusz és a személyi kultusz módszereinek ügyvédjeként lép fel a nemzetközi kommunista mozgalomban, az ne számítson ránk, mert nekünk, pártunknak és népünknek untig elege volt a személyi kultuszból, s azt nem akarja viszontlátni. /nagy taps/.

/folyt.köv./

ll

a személyi kultusz elleni harccal is a szocialista építésért, népünk békéjéért és jólétéért küzdünk.

ami a világbékéért folytatott harcunkat illeti, most bizonyos oldalról vitatják, hogy az helyes-e? márpedig ha elhatároztuk, hogy felépítjük a szocialista társadalmat, ha elhatároztuk, hogy népünk életét még gazdagabbá tesszük, fokozzuk jólétét, hogy sok mindent megteremtünk, ami ma még nincs meg, akkor ehhez a harchoz az is hozzátartozik, hogy megőrizzük népünk, és a népek békéjét. hogyan lehet a szocialista társadalom teljes felépítésén dolgozni, a népnek jobb életet biztosítani, ha egyszermind nem óvjuk meg, nem erősítjük a béke általános ügyét? aki magyarországon a szocialista társadalom erőteljes és lendületes építésének a híve, annak ugyanakkor a béke hívének kell lennie, mert a kettő egymástól elválaszthatatlan.

mit jelent a háboru elkerülhetőségének elve? marxista-leninista álláspontot, amely a jelen korszak tudományos elemzésén alapszik és amelynek egyik fő tétele, hogy az imperializmus természete ugyan nem változott, de az imperializmus és a népek helyzete változott, azért korunkban a világháboru többé nem végzettszerűen elkerülhetetlen. ilyen viszonyok között minden kommunistának, minden forradalmi munkáspártnak legelső feladata harcolni a béke megőrzéséért, a béke egymás mellett élés elvének győzelemre viteléért. /taps/.

azért vagyunk a béke megőrzésének és a békés egymás mellett élés elvének hívei, mert bizunk szocialista társadalmi rendünk fölényében, hisszük, hogy a szocialista rendszer erejével és a szocialista országok alkotómunkájával az imperialistákat rá tudjuk kényszeríteni a békés egymás mellett élésre. hisszük, hogy rendszerünk erejével, népeink alkotó munkájával a gazdasági versenyben is fölénybe kerülünk és győzelmet aratunk a kapitalista társadalmi rend felett.

meggyőződésünk szerint a békés egymás mellett élés elvébe vetett hitnek a kommunista számára a jelen korszakban a saját kommunista meggyőződésébe vetett hitet kell jelentenie, mert aki meggyőződéses kommunista, annak hinnie kell rendszerünk erejében, fölényében és feltétlen győzelmében. ez nem vallásos hit, hanem marxista-leninista meggyőződés, amelyet az élet megcáfolhatatlan tényei támasztanak alá.

a szovjetunió kommunista pártjának 20. kongresszusa - ahogyan ezt az 1957-es és az 1960-as moszkvai közös nyilatkozatban le- szögeztük - termékenyítőleg hatott az egész nemzetközi kommunista mozgalomra.

/folyt.köv./ m

e kongresszuson hirdették meg a szovjet elvtársak a háboru elkerülhetőségének marxista tételét. bárki megnézheti, mi történt azóta. sikerült megőrizni a békét? sikerült! erősebb lett azóta a kommunista világ? igen, erősebb! gyengébb lett az imperializmus? feltétlenül! a népek egész sora szabadult fel a gyarmati járom alól. új szocialista ország született, mégpedig nem is akárhol, hanem a nyugati féltekén, az amerikai imperialisták közelében! /nagy taps/ ez megcáfolhatatlan tény.

vita folyik néha még arról is, hogy hány szocialista ország van. vitázni persze lehet s mi vitatkozunk is a jugoszláv elvtársakkal. de végeredményben az jutat járjuk, a szocialista jugoszlávia szomszédunk, és ha normális viszonyra törekszünk az egyesült államokkal, miért ne törekednénk sokkal inkább normális és jószomszédi viszonyra a szocialista jugoszláviával, amely itt van mellettünk, határos velünk és sorsközösség is összeköti népeinket?

Técsenü

ha tehát az átmeneti nézeteltérésektől eltekintünk, mindenképpen már 14 olyan ország van a világon, ahol a társadalmi rendszer alapja szocialista. nagyszerű dolog ez! /taps/.

elvtársak! a békés egymás mellett élés eszméjét Lenin adta a kommunistáknak, s a 20. kongresszus fejlesztette tovább a megváltozott erőviszonyoknak megfelelően. a kongresszus óta eltelt hét esztendő minden ténye ennek az elvnek az igazságát, erejét és nagyszerűségét bizonyítja. nagyon jól tudjuk, hogy a békés egymás mellett élés elve a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésére vonatkozik, de egyben harcot is jelent az ideológia, a gazdasági verseny területén és sok egyéb területen. mi továbbra is az államok békés egymás mellett élése mellett vagyunk és bizunk abban, hogy az ideológiai vitában, a gazdasági versenyben a szocialista társadalmi rendszer legyőzi a kapitalista rendszert, az imperializmust.

elveink mellett kitartunk, de biztonságunkról és a honvédség megfelelő színvonaláról gondoskodunk, mert erre az érvek sorában feltétlenül szükség van. ilyesmivel ugyan nem jó tréfálni, de úgy áll a dolog, hogy az imperialista vezetőknek hiába dugjuk az orruk alá, mit mondott marx, engels, meg lenin /derültség/, nemigen veszik figyelembe, mert ha figyelembe vennék, nem imperialisták, hanem kommunisták lennének. ha viszont eléjük tesszük marx, engels, meg lenin írásait és tudják, hogy az eszmék mögött valóságos, kézzelfogható erő áll, rögtön tüzetesen kezdik tanulmányozni marxot is, engelst is és lenint is. /élénk derültség taps/.

/folyt.köv./

/bb 42. kádár jános.....11.folyt./vm

moszkvában a három tárgyaló ország, a szovjetunió, az egyesült államok és nagy-britannia képviselői aláírták a részleges atomcsendre vonatkozó egyezményt./nagy taps./ alkalmunk volt már a tárgyalás közben is kifejezni véleményünket. helyeseltük, hogy a tárgyalások megkezdődtek, örülünk, hogy a megállapodás létrejött és aláírták. bejelenthetem, hogy a legközelebbi napok egyikén a magyar népköztársaság is alá fogja írni ezt az egyezményt./hosszantartó nagy taps./

tudatában vagyunk annak, hogy ez részeredmény. de ez is fontos. először is a légkör nem szennyeződik tovább, s ez az egész emberiség érdeke. másodszor: a megállapodás egy lépés előre az atomfegyverek teljes betiltása, mindenfajta atomfegyver megsemmisítése, az általános és teljes leszerelés, a hidegháború felszámolása felé. józanul tudjuk mérlegelni azt az utat, azt a nagy harcot és erőfeszítést, amely még az emberiségre vár, amíg elérhetjük az atomfegyver teljes betiltását és megsemmisítését, az általános és teljes leszerelést, a hidegháború teljes felszámolását és a tartós béke kivívását. de, hogy egy kínai közmondást idézzek: ezer mérföldes utat is csak úgy lehet megtenni, hogy előbb megtesszük az első lépést és azután a többi. az atomcsendegyezményt így értelmezzük és ezért helyeseljük.

a világ békeszerető népei üdvözik a megállapodást. ez érthető is, hiszen oly sok évi harc után végre most megtermette első gyümölcsét azoknak az embereknek az erőfeszítése, akik a béke ügyéért a föld minden országában küzdöttek. biztos, hogy ez a siker új erőt ad száz-és százmillióknak, hogy még nagyobb egységben, még nagyobb erővel harcoljanak a békéért, hogy ezen az uton új és új győzelmeket arathassanak a népek. a megállapodást ellenzik az egyesült államok és nyugat-németország legreakciósabb körei, ellenzik a francia nagyhatalmi sovinizmus megszállottjai és sajnálatos módon ellenzi ezt a megegyezést a kínai népköztársaság kormánya. persze, az indító okok különbözőek. a lényeg azonban az, hogy a föld összes országaiban mindazok a politikai áramlatok, társadalmi rétegek és körök üdvözik ezt a megállapodást, amelyek hívei a békének. üdvözljük mi is, mert a mi országunk, a mi népünk is a békepolitika híve./nagy taps./

kedves elvtársak! befejezésül építőmunkánkkal szeretnék foglalkozni. azt hiszem, sem külpolitikai kérdésekről, sem a mi párt-és kormányküldöttségünk szovjetunióbeli útjáról nem lehet szólni anélkül, hogy ne beszéljünk belső építő munkánkról.
/folyt.köv./

17.10

- 32 -

/bb 42. kádár jános.....12.folyt./vm

párttagságunk, öntudatos dolgozóink őszinte és meggyőződéssel hívei irányzatunknak. azt várják tőlünk, hogy a nemzetközi fórumokon, a nemzetközi kommunista mozgalom összejövetelein és a külpolitikai aktusokon is a helyes, marxista-leninista vonal mellett és a békét szolbáló javaslatok mellett adjuk le pártunk, kormányunk szavazatát. pártunk szavazatának sulya a nemzetközi kommunista mozgalomban és kormányunk szavazatának sulya a külpolitika kérdéseiben egyenes arányban áll népünk belső harcának, belső építő munkájának eredményeivel. ha népünk harca sikeres, ha nálunk a szocializmus ügye erősödik és győzedelmeskedik, ha a szocialista építő munkája új és új eredményeket szül, akkor pártunk és népköztársaságunk kormányának szavazata nagyobb sulyal esik latba a nemzetközi életben.

építőmunkánk tehát nemcsak népünk egyre jobb életének előfeltételeit teremti meg, hanem nemzetközi jelentősége is van. az igazság az, hogy például vezető amerikai körök a magyar népköztársaságot és még inkább annak kormányát ma semmivel sem szeretik jobban, mint 1956-ban. most mégis másképpen néznek ránk. miért? mert meggyőződtek arról, hogy a magyar népköztársaság él és erősödik, az ő óhajaiktól és kívánságaiktól teljesen függetlenül, s ezt a tényt tudomásul veszik.

a szovjetunióban tett hosszú utunkon természetesen vártuk a hazai híreket is. amikor például megérkeztek hozzánk a statisztikai hivatal adatai népgazdasági tervünk első félévének teljesítéséről, nagyon nagy figyelemmel olvastuk.

iparunk az év első felében tervét csak 99 százalékra tudta teljesíteni. mi mégis azt tartjuk: figyelembe véve, hogy a nagyon hosszú, nem várt tél miatt egész népgazdaságunk hallatlan nehézségek közepette kezdte az első negyedét, az eredmény nem rossz. amikor láttuk a statisztikai jelentésből, hogy az iparban, a szállításban az elmaradás jelentős részét leküzdöttük, a mezőgazdaságban az időszerű munkákat kielégítő eredménnyel végezték, a felvásárlási terv az első félévben megvalósult, külkereskedelmi mérlegünk az első félévben a várakozásnál jobb volt, az állami iparban az egy munkásra eső átlagbér csaknem 3.3 százalékkal, a kifizetett összes munkabér pedig 7 százalékkal növekedett, s a lakosság összes pénzbevétele 7 százalékkal, a kiskereskedelmi forgalom 7 százalékkal emelkedett, az egy év előttihez képest, azt mondtuk, hogy az első félév mégis eredményes volt.

az év előttünk álló részében nagyon komolyan kell dolgozunk. a tennivalókat központi bizottságunk tegnap nyilvánosságra hozott határozata pontosan megszabja. nagy feladataink vannak az építőiparban, a mezőgazdaságban, a szállításban, az exporttervek teljesítésében, az önköltség csökkentésében, a termelékenység növelésében.
/folyt.köv./

17.20/szb

-33-

véleményem szerint ha a második negyedben kibontakozott lendületet tovább tudjuk fejleszteni, minden lehetőségünk megvan, hogy ezt az évet - amely egyébként öt éves tervünk középső és sok tekintetben kulcsesztendeje - a gazdasági építésben is nagyon jó eredménnyel zárjuk. ehhez mozgósítanunk kell erőnket, s ha megengedik, ezuttal erőnk felsorolását pártunkkal kezdem.

pártunk, a magyar szocialista munkáspárt méltónak bizonyult történelmi küldetésére, amelyet mint a magyar munkás-osztály forradalmi élcsapatának be kell töltenie. pártunk marxista-leninista párt, ideológiailag, politikailag és szervezetenként egyaránt egységes, egészségesen fejlődik és erősödik, vezeti és irányítja társadalmunk, országunk életét, népünk tevékenységét. visszatekintve az elmúlt évekre és erőt merítve abból, milyen hallatlan nehézségeket küzdöttünk le, abból, hogy belső rendünk megtámadhatatlan, a magyar népköztársaság nemzetközi presztízse barátok, közömbösök és ellenségek előtt hatalmasan növekedett, pártunkra az a feladat vár, hogy még nagyobb energiával, elvileg még szilárdabban és következetesebben vezesse új és új győzelmekre a gazdasági és a kulturális építést, a párt a mi fő erőnk! /taps/ növekszik népi államunk szervezett ereje is.

a jelenlegi egészséges, jó viszonyok közepette a párt nem egyedül, nem izoláltan dolgozik, hanem úgy, hogy nyugodtan és nagymértékben támaszkodhat tömegszervezeteinkre, a szakszervezetekre, a kommunista ifjúsági szövetségre, a nőtanácsokra és a többi társadalmi és tömegszervezetre. pártunk építhet és számíthat a hazafias népfront-mozgalomra, annak bizottságaira, aktivistáira. nagy erőt jelentenek az öntudatos, élenjáró dolgozók, a szocialista brigádmozgalom részvevőinek sokszázézes serege, azok az emberek, akik nemcsak szavakkal, hanem cselekedetekkel és a példamutatás erejével is erősítik népünkben a szocialista gondolkodást, a társadalmi felelősségtudatot és segítik építőmunkánkat.

bizton támaszkodhatunk arra az erőre amelyet internacionalizmusunk, internacionalista kapcsolataink jelentenek. elsőként emlitem a most még szilárdabbá vált magyar-szovjet barátságot, harcunk egyik fő támaszát /nagy taps/, a szocialista országok népeinek, a nemzetközi kommunista mozgalomnak egyesített erejét, a függetlenségért harcoló egykori gyarmati népek és a szabadságukért még harcoló gyarmati népek egyesített erejét, a békéért harcolók egyesített erejét, ez népünk harcának rendkívül fontos támasza.

a belső építés kérdéseiről szólva még egyszer megemlítem a kölcsönös gazdasági segítség tanácsát. örömdetes, hogy az elmúlt ülés szakon törekvéseink általános irányában, az együttműködésünk bővítésére irányuló szándékban egyetértés volt közöttünk és jó lehetőségek vannak arra, hogy okos és helyes politikával, elgondolásaink egyeztetésével, a kgst-ben tömörült országok népgazdaságát külön-külön és valamennyit együtt gyors iramban fejlesszük.

/folyt.köv./

ha összehasonlítjuk magyarország helyzetét valamely tőkés ország helyzetével, megállapíthatjuk, hogy nálunk népnatalom van, a nép életszínvonala a multhoz képest jelentékenyen növekedett. tény, hogy például a lakbér, a közlekedési díjak tekintetében, a társadalombiztosításban, a kulturában és számos más vonatkozásban rendkívül nagyot léptünk előre és sokkal többet vívtunk ki népünk számára, mint amiről egy kapitalista ország dolgozói egyáltalán álmodozhatnak. magyarországon az élelmiszerárak átlagosan alacsonyabbak mint a tőkés országokban. de az igazsághoz tartozik az is - ha fejlett tőkés országokkal hasonlítjuk össze a viszonyainkat - hogy ezekben az országokban jelenleg olcsóbban nagyobb tömegben és jobb minőségben jutnak a dolgozók iparcikkhez, mint nálunk. ezen a fontos területen is adott a feladat: el kell tüntetnünk a mult örökségét és úgy kell dolgoznunk, hogy néhány esztendő múlva olcsóbb, több és jobb minőségű iparcikket gyártsunk, mint a tőkés országok.

teljesen világos azonban, hogy az iparcikkeket olyan szériában, olyan minőségben és olyan olcsón, ahogyan ezt céljaink megkövetelik, mi csak a nemzetközi együttműködés keretében tudjuk - és fogjuk is - biztosítani. csak a termelés specializálásával, kooperálással, szoros nemzetközi együttműködéssel juthatunk előre.

örömdetes, hogy központi bizottságunk és kormányunk jóváhagyta a kgst ülésén résztvett küldöttségünk állásfoglalását. mi a mind szorosabb - két-, három-, hét-, nyolcoldalu, vagy még több oldalú - együttműködés hívei vagyunk. a mi embereinknek, akik a kgst szerveiben dolgoznak, az a feladatuk, hogy ezt a nemzetközi összefogást és együttműködést - ami meggyőződésünk szerint a szocializmus ügyének legjobb internacionalista szolgálata, s egyben népünk jóléte megteremtésének legrövidebb utja, - jól képviseljék és szolgálják./taps./ itt is csatlakozom ahhoz, amit hruscsov elvtárs a magyar-szovjet barátsági gyűlésen a kremlben mondott, hogy nekünk az egész világ dolgozó embereit meg kell győznünk igazságunkról, azokat is, akik a fejükkel gondolkoznak s azokat is, akiknek inkább a gyomrukon át jut el tudatukba az igazság. ez utóbbiakat a gyomrukon keresztül fogjuk meggyőzni arról, hogy igenis a kommunizmus a jövő társadalma. ez a társadalom a legigazságosabb, a legjobb, az egyedüli igaz, szabad emberi társadalom, amely biztosíthatja az embereknek a békét és a jólétet is, mégpedig olyan fokon, amelyet ember korábban soha sem látott./taps./ ez a mi szocialista, kommunista célunk.

/folyt.köv./

/bb 42. kádár jános.....15. folyt./vm

ami népünk harcát illeti, az utóbbi években nagyon sok kérdést tisztáztunk, s pozíciónk, állásfoglalásunk, utunk világos. népünk rengeteget tanult politikailag, támogatja pártunk állásfoglalását, politikáját, támogatja terveinket, mégpedig nemcsak szóval, hanem munkával is. ezen a világos, egyenes úton kell tovább mennünk, s nagyon sokat kell foglalkoznunk a legforradalmibb cselekedettel, a gyakorlati tettel, a szocialista építés feladataival. népünk szerencsésének tartjuk, hogy a szovjetunióval, a szocialista országok népeivel, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom osztagaival, az emberiség minden józanul gondolkozó fiával, a béke ügye mellett álló emberekkel együtt haladunk ezen az úton.

elvtársak! a központi bizottság határozata szilárd elvi helytállásra, gyakorlati építő tevékenységre, új erőfeszítésre hív fel mindenkit. a munka néha bosszúsággal, néha méreggel is jár, de mégis a munka adja meg a legnagyobb elégtételt, az hozza az eredményeket, amelyek nyomán jobb és szebb lesz népünk élete. haladjunk tovább az eddigi úton, mert ez a szocializmus teljes felépítésének útja, amely a kommunizmushoz, a békéhez, a jóléthez, a magyar nép nemzeti felvirágzásához és boldogulásához vezet./hosszantartó taps./mti/

1750

- 36 -

bb 43. az elmúlt évihez képest 26.3 százalékos forgalomművekedéssel zárult a nyári vásár első napja a budapesti állami áruházakban

1 tó/tm/m/vg

1963. augusztus 6.

kedden délelőtt érkeztek be a belkereskedelmi minisztérium áruházi főigazgatóságára az idényvégi nyári vásár első napjának eredményei és tapasztalatai a fővárosi állami áruházakból. az értékelés nagy vásárlási kedvről tanuskodik. a napi bevételt tekintve a corvinban 1,329.000, a csillag-, a verseny és az extra áruházban együttesen 1,132.000, a lottó áruházban 691.000, az újpesti áruházban 566.000, az úttörő áruházban 525.000, a calvin térben 424.000, a gólya áruházban pedig 215.000, forint értékű leértékelt nyári ruházati cikket adtak el. az elmúlt évi nyári vásár első napjához képest a calvin téri áruházban 66.3, a corvinban 46.4, az újpestiben 44.4, az úttörőben 38.5, a lottóban 33.9, a verseny áruházban pedig 6,1 százalékkal volt magasabb a forgalom. a budapesti állami áruházakban együttesen 4,882.000 forint értékű mérsékelt áru ruházati cikket adtak el, 26.3 százalékkal többet, mint a múlt évi nyári vásár első napján. érdekes, hogy az áruházak összes forgalma is 24.4 százalékkal nőtt az előző évi azonos naphoz képest.

a vásárlók érdeklődését tükrözik az egy vállalatban működő csillag-, verseny- és extra áruházak tapasztalatai. első sorban nyári ruházati cikket lehet 20-30 százalékkal olcsóbban vásárolni - és hiába írunk augusztust, mégis ezeket az árukat keresik és veszik leginkább. jellemző, hogy ez az áruház-háromas mintegy 9 millió forint értékű árukészletében többek között 14.000 nyári férfiinget és 16.000 nyári nőiruhát tartalmazott erre a két hétre, de az első nap tapasztalatai alapján kedden újabb kétezer férfiinget szereztek még be, nehogy fennakadás legyen az ellátásban. az előrelátás indokolt, ugyanis már az első nap kétezer férfiing és kétezeröttszáz női ruha fogyott el. fürdőruhából is ezret vettek meg. a corvin áruház egy napi értékesítése: 1.250 női ruha, 1.500 blúz, 1.100 gyermekruha, 1.100 férfi nyári ing, és 6.000 méter pamut méteráru. /mti/

bb 45. dobi istván üdvözlő távirata elefántcsontpart nemzeti ünnepére

gk/m/sr

1963. augusztus 6.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke az elefántcsontpart köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte félix houphouet-boigny elnököt. /mti/

18.30 rj

- 37 -

embargo: augusztus 7-én, szerdán reggel 7 óráig!

bb 48. kádár jános megkezdte évi rendes szabadságát

k zs/gk vm zs 1963. augusztus 6.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke szerdán megkezdte évi rendes szabadságát./mti/

bb 49. a külügyminiszter moszkvába utazott

gk vm sr 1963. augusztus 6.

péter jános külügyminiszter kedden moszkvába utazott, hogy a magyar népköztársaság kormányának képviselőjében aláírja a moszkvai részleges atomcsendeszerződést. a külügyminisztert utjára elkísérte erdélyi károly külügyminiszterhelyettes és lőrincz tamás, a külügyminisztérium nemzetközi szervezetek osztályának megbízott vezetője./mti/

bb 51. a televízió közli,

k vm sr 1963. augusztus 6.

hogyan szerdán a délelőtti műsor változatlan, délután 19.45-től a műsor az alábbiak szerint változik:

19.45: cannes 1963, a magyar tv. kisfilmje.
20.00: kórház betegek nélkül - mégegyszer a móri kórházzal

20.10: szép álmokat gyerekek. a műsor további része változatlan./mti/

bb 44. évi tízmillió forint békés megye vízellátásának javítására - a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

vid zs/tné vm zs 1963. augusztus 6.

a békés megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén a megye ivóvízellátásának javításáról tárgyalt. a tervek szerint a következő esztendőben évi tízmillió forintot költenek vízművek építésére, s 1975-re az egész megyében befejezik a törpevízmű-hálózat kiépítését. a nagyarányu beruházási program végrehajtásával a számítások szerint napi 50 literrel emelkedik majd az egy-egy lakosra jutó hasznosítható átlagos vízmennyiség./mti/

mti hivatalos közlemények

1963. augusztus 6.

bb. 50. az egészségügyi minisztérium közleménye

i ms/tm/e sr 1963. augusztus 6.

az egészségügyi minisztérium közli az érdekeltekkel, hogy augusztus 5-e óta svédország területén nincs himlővel fertőzött körzet; a svédországba utazókat tehát nem kell himlő ellen beoltani.

a minisztérium felhívja továbbá a lengyelországba, vagy Európán kívüli területekre utazók figyelmét, hogy saját érdekükben legalább három héttel a tervezett kiutazás előtt jelenjenek meg a kijelölt oltóhelyeken a kötelező himlőoltásra./mti/

17.40

- 1 -

1749 2. szel.

bb 52. megjutalmazták a legjobb tiszántúli dohánytermelőket

vid/ká/tr/m

1963. augusztus 6.

a tiszántúli dohánytermelő nagyüzemek kedden tapasztalatcsere-
értekezletet rendeztek nyiregyházán. a megjelenteket dr. olasz er-
nő, az élelmezésügyi minisztérium osztályvezetője tájékoztatta az
időszerű termelési teendőkről. elmondotta többek között, hogy sza-
bolcs-szatmár megyében, ahol igen jók az adottságok e fontos i-
pari növény termesztésére, a tervek szerint 20.000 holdra növek-
szik a dohány termőterülete.

az értekezleten megjutalmazták a legjobb tiszántúli dohányter-
melőket: összesen 24 szövetkezet részesült elismerésben. az első
díjat jelentő televíziós készüléket a nagyszénási lenin tsz-nek
adták át, egy-egy rádiókészüléket kapott a nyiregyházi dózsa, a
nagyhalászi petőfi és az edelényi alkotmány termelőszövetkezet.
/mt1/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 42. sz. hír /kádár jános elvtárs beszéde .../ első oldalán
az ötödik bekezdés 12. sorában

varsói szerződés politikai tanácskozó testülete irandó.

a 2. folytatás negyedik bekezdésének harmadik sorában a helyes
szöveg:

... adjuk át üdvözlőnköt.

a 9. folytatás második bekezdésének 7. sorában a helyes szöveg:

...a béke megőrzéséért, a békés egymás mellett élés ...

a 14. folytatás első bekezdésének első sorában valamely tőkés
ország irandó.

/mt1/

L

19,00/m

- 39 -

bb 46. közlekedési balesetek a fővárosban

1 bc/tr/m/sr

1963. augusztus 6.

a 11. kerületi szabadság ut 59 számú ház előtt egy 43-as villamosról menetközben leugrott steili józsef 62 éves budapesti lakos. könnyebben megsérült. a 14. kerületi fogarasi uton szabálytalanul előzött motorkerékpárjával markó lajos műszerész. összeütközött egy tehergépkocsival és könnyebben megsérült. a 6. kerületi bajcsy zsilinszky ut 23 számú ház előtt windhager rezsó gyalogjárót, aki figyelmetlenül ment át az uttesten, elütötte egy 53-as jelzésű villamos. a gyalogjáró súlyos sérülést szenvedett. kórházba szállították.

a 13. kerületi béke uton segédmotoros kerékpárjával menetközben felborult szolga jános diszállatkereskedő. a balesetet a jármű műszaki hibája - alkatrésztörés - okozta. szolga jános súlyosan megsérült és kórházba került. /mti/

bb 47. olcsóbb a görögdinnye, a szőlő és az őszibarack

1 n.j./j/m/ká

1963. augusztus 6.

a nagyvásártelepen kedden 70 vagon és 198 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 11 vagon étkezési burgonya, 1 vagon uborka, 2 vagon főzötök, 8 vagon zöldpaprika, 1 vagon paradicsom, 1 vagon vegyes zöldséru, 3 vagon vegyes gyümölcs, 2 vagon alma, 1 vagon őszibarack, 3 vagon sárgadinnye, 32 vagon görögdinnye és 5 vagon tojás.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata kedden mérsékelte a görögdinnye, a csemegeszlő és az őszibarack fogyasztói árát. a görögdinnyét kilónként 2.40, a csemegeszlőt 9.80, az osztályozott őszibarackot 2.20-10.60 forintért hozta forgalomba. a juliska-babot kilónként 3.40, a szentesi husos zöld- és fehér paprikát kilónként 1.60-2, a fokhagymát kilónként 10 forintért árusították.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalatának közlése szerint, szerdán a juliska-bab fogyasztói árát kilónként 2.80 forintra mérséklék. /mti/

19.09/szb

-40-

bb 55. közlemény

vid/zs/tné/m/zs

1963. augusztus 6.

kedden a zala megyei szentpéterur községben ismeretlen okból kigyulladt egy szalmatető lakóház. a helyi önkéntes tűzoltók és a lakosság a tűz felfedésekor nyomban oltáshoz fogott, s beavatkozott a közben helyszínre érkezett zalaegerszegi tűzoltóság is, az épületet azonban már nem tudták megmenteni. nem sokkal ezután pölöske köséből érkezett riasztás. a falu határában egy nádas gyulladt ki. ezen a vidéken több mint két hónapja nem volt csapadék, így másodpercek alatt lángtengerré változott a lápos terület. a lakosság, a tűzoltók és a zalaegerszegi honvédség közös erővel igyekezik megakadályozni a tűz tovaterjedését. /mti/

bb 55. közlemény

m/la sr

1963. augusztus 6.

szirmai istván az mszmp központi bizottságának titkára kedden fogadta jevgenyij joszipovics bugajevet partyijnaja zsziny-nek, az szkp központi bizottsága folyóiratának főszerkesztőjét, és helyettesét, nyikolaj alekszandrovics lomakint. a baráti találkozón résztvett sándor józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, és lajtai vera, a pártélet főszerkesztője. a szovjet vendégek a pártélet szerkesztőségének meghívására 10 napot töltöttek hazánkban. /mti/

bb 54. az ideivel kezdődik a meleg nyarak sorozata - 31-35 fokos volt a huszonkettedik hőségnap - szerdára ,, nagyon meleg nap,, ígérkezik, de már küszöbön a változás

i cs/hné vm ká

1963. augusztus 6.

nagyjából tízéves ritmusban változnak hazánkban a meleg, illetve hűvös nyarak, s csak ritkán egy-egy nyár ütközik ki a sorozatban szabályerősítő kivételként - mondták tájékoztatásul a meteorológiai intézet távprognózis osztályán. az idei nyár a ,,melegsorozat,, első éve, s a jelek szerint a hasonlóak között is méltó ,,rangja,, lesz. jellemzésül elmondották, hogy a június, július és az augusztus hőmérsékleti középértéke sok év átlagában 21 fok. az évszázad legmelegebb nyári három hónapjának középhőmérséklete az 1839-ben mért 24.3 fok volt, a leghidegebbnek számító 1913-mas nyáron pedig 18.7 fok. az 1942-1952 közötti melegperiódus éveiben átlagosan 1-2 fokkal volt magasabb a nyár középhőmérséklete, a hűvös sorozaté pedig fél-egy fokkal maradt el a normáktól.

a 30 fokot elérő, vagy meghaladó hőmérsékletű napok számát tekintve, az utóbbi évtizedek rekordját az 1952-es év tartja, amikor júniusban 4, júliusban 17, augusztusban 18 és szeptemberben 1, összesen 40 volt a ,,hőségnapok,, száma. a hűvös periódusból ,,kiugró,, 1958-as nyáron 25 hőségnapot jegyeztek fel a meteorológusok. de ekkor már májusban nyolc hőségnap volt, s az igazi nyári hónapok csupán 16-ot produkáltak. az idei nyár a szabályos meleg nyarak közé sorolható: májusban nem volt hőségnap, júniusban is csupán négy, júliusban 13, és augusztusban - eddig - 5 nap haladta túl a 30 fokos maximum szintjét. valószínűnek látszik, hogy augusztus hátralevő heteiben még elérjük, vagy túl is haladjuk az 1958-as 25-ös hőségnapnormát. a júniusi hőmérsékleti átlag egy, a júliusi két fokkal volt magasabb a sokévi átlagszintnél. /folyt.köv./

bb 46. közlekedési balesetek a fővárosban

1 bc/tr/m/sr

1963. augusztus 6.

a 11. kerületi szabadság ut 59 számú ház előtt egy 43-as villamosról menetközben Leugrott steili józsef 62 éves budapesti lakos könnyebben megsérült. a 14. kerületi fogarasi uton szabálytalanul előzött motorkerékpárjával markó lajos műszerész. összeütött egy tehergépkocsival és könnyebben megsérült. a 6. kerületi bajcsy zsilinszky ut 23 számú ház előtt windhager rezsó gyalogjárót, aki figyelmetlenül ment át az uttesten, elütötte egy 53-as jelzésű villamos. a gyalogjáró súlyos sérülést szenvedett. kórházba szállították.

a 13. kerületi béke uton segédmotoros kerékpárjával menetközben felborult szolga jános diszállatkereskedő. a balesetet a jármű műszaki hibája - alkatrésztörés - okozta. szolga jános súlyosan megsérült és kórházba került. /mti/

...-

bb 47. olcsóbb a görögdinnye, a szőlő és az őszibarack

1 n.j./j/m/ká

1963. augusztus 6.

a nagyvásártelepen kedden 70 vagon és 198 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 11 vagon étkezési burgonya, 1 vagon uborka, 2 vagon főzőtök, 8 vagon zöldpaprika, 1 vagon paradicsom, 1 vagon vegyes zöldség, 3 vagon vegyes gyümölcs, 2 vagon alma, 1 vagon őszibarack, 3 vagon sárgadinnye, 32 vagon görögdinnye és 5 vagon tojás.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata kedden mérsékelte a görögdinnye, a csemege-szőlő és az őszibarack fogyasztói árát. a görögdinnyét kilónként 2.40, a csemege-szőlőt 9.80, az osztályozott őszibarackot 2.20-10.60 forintért hozta forgalomba. a juliska-babot kilónként 3.40, a szentesi husos zöld- és fehér paprikát kilónként 1.60-2, a fokhagymát kilónként 10 forintért árusították.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalatának közlése szerint, szerdán a juliska-bab fogyasztói árát kilónként 2.80 forintra mérséklék. /mti/

...-

19.09/szb

-40-

bb 55. közlemény

vid/zs/tné/m/zs

1963. augusztus 6.

kedden a zala megyei szentpéterur községben ismeretlen okból kigyulladt egy szalmatetes lakóház. a helyi önkéntes tűzoltók és a lakosság a tűz felfedésekor nyomban oltáshoz fogott, s beavatkozott a közben helyszínre érkezett zalaegerszegi tűzoltóság is, az épületet azonban már nem tudták megmenteni. nem sokkal ezután pölöske kőszékből érkezett riasztás. a falu határában egy nádas gyulladt ki. ezen a vidéken több mint két hónapja nem volt csapadék, így másodpercek alatt lángtengerré változott a lápos terület. a lakosság, a tűzoltók és a zalaegerszegi honvédség közös erővel igyekezik megakadályozni a tűz tovaterjedését. /mti/

...-

bb 55. közlemény

m/la sr

1963. augusztus 6.

szirmai istván az mszmp központi bizottságának titkára kedden fogadta jevgenyij joszipovics bugajevet partyijnaja zsziny-nek, az szkp központi bizottsága folyóiratának főszerkesztőjét, és helyettesét, nykolaj alekszandrovics lomakint. a baráti találkozón résztvevett sándor józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, és lajtai vera, a pártélet főszerkesztője. a szovjet vendégek a pártélet szerkesztőségének meghívására 10 napot töltöttek hazánkban. /mti/

...-

bb 54. az ideivel kezdődik a meleg nyarak sorozata - 31-35 fokos volt a huszonkettedik hőségnap - szerdára ,, nagyon meleg nap,, ígérkezik, de már küszöbön a változás

1 cs/hné vm ká

1963. augusztus 6.

nagyjából tízéves ritmusban változnak hazánkban a meleg, illetve hűvös nyarak, s csak ritkán egy-egy nyár ütközik ki a sorozatban szabályerősítő kivételként - mondták tájékoztatásul a meteorológiai intézet távprognózis osztályán. az idei nyár a ,,melegsorozat,, első éve, s a jelek szerint a hasonlóak között is méltó ,,rangja,, lesz. jellemzésül elmondották, hogy a június, július és az augusztus hőmérsékleti középértéke sok év átlagában 21 fok. az évszázad legmelegebb nyári három hónapjának középhőmérséklete az 1839-ben mért 24.3 fok volt, a leghidegebbnek számító 1913-mas nyáron pedig 18.7 fok. az 1942-1952 közötti melegperiódus éveiben átlagosan 1-2 fokkal volt magasabb a nyár középhőmérséklete, a hűvös sorozaté pedig fél-egy fokkal maradt el a normáktól.

a 30 fokot elérő, vagy meghaladó hőmérsékletű napok számát tekintve, az utóbbi évtizedek rekordját az 1952-es év tartja, amikor júniusban 4, júliusban 17, augusztusban 18 és szeptemberben 1, összesen 40 volt a ,,hőségnapok,, száma. a hűvös periódusból ,,kiugró,, 1958-as nyáron 25 hőségnapot jegyeztek fel a meteorológusok. de ekkor már májusban nyolc hőségnap volt, s az igazi nyári hónapok csupán 16-ot produkáltak. az idei nyár a szabályos meleg nyarak közé sorolható: májusban nem volt hőségnap, júniusban is csupán négy, júliusban 13, és augusztusban - eddig - 5 nap haladta túl a 30 fokos maximum szintjét. valószínűnek látszik, hogy augusztus hátralévő hetelében még elérjük, vagy túl is haladjuk az 1958-as 25-ös hőségnapnormát. a júniusi hőmérsékleti átlag egy, a júliusi két fokkal volt magasabb a sokévi átlagszintnél. /folyt.köv./

/bb 54. az ideivel.....1.folyt./vm

a vidékről érkezett jelentések szerint a növényzet sok-helyütt máris erősen sýnyli a rendkívül hosszantartó nagy hőséget. a debreceni egyetem meteorológiai állomása az utóbbi 30 nap alatt csak egyszer tapasztalt harmatképződést. a duna-tisza közének déli vidékein az 50 éves átlagot 6 fokkal meghaladó nagy hőséget mértek, ugyanakkor a szokásos 180-200 milliméter csapadék helyett az utóbbi három hónapban mindössze 87 milliméter eső hullott.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztálya szerint kedden a dunántulon átlagosan 31-33, a keleti országrészekén 34-35 fokig emelkedett a hőmérők higánya.

a hőség előreláthatólag szerdán még fokozódik: országszerte 32-35 fokos maximumokra kell számítanunk, esőre még nincs kilátás. ugyanakkor valószínűnek látszik, hogy a hét második felében megváltozik az idő: délnyugatról, majd északkeletről és északnyugatról érkeznek közép-európa fölé erős zivatarfrontok./mti/

- . -

bb 56. időjárásjelentés

tr/m/La

1963. augusztus 6.

a meteorológiai intézet jelenti 1963 augusztus 6-án, kedden este:

hőség

várható időjárás szerda estig: napos, száraz, nagyon meleg idő. időnként élénk délkeleti, déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 32-35 fok között. /mti/

19,45/m

- 42 -

20 - 200

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 42.sz. hír/ kádár jános elvtárs beszéde...../
5.folytatás negyedik bekezdésének első sora helyesen:

- néhány szót szeretnék szólni a szovjetunió kommunista pártja és a kínai kommunista párt vezetői közötti vitáról...

x x x

a 8. folytatás ötödik bekezdésének első sorától a szöveg:

- elvtársak! néhány esztendővel ezelőtt pártunk és népünk harcba szállt...

ugyanitt a negyedik sor:

....társadalom építésének útján; ez volt a harc fő kérdése.

/mti/

- . -

bb 57. nszk-beli békeharcosok magyarországi turista-kirándulása

tr vm

1963. augusztus 6.

a hesseni béketanács turistakirándulást szervezett magyarországra, ennek keretében 35 nyugat-német békeharcos tölti szabadságát országunkban. üdülésüket arra is felhasználták, hogy megismerkedjenek a magyar béketanács munkájával. az országos béketanács vezetői, dezséry lászló főtitkár, harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, terényi istván, az országos béketanács alelnöke, boldizsár iván, az országos béketanács elnökségi tagja beszélgetést folytatott a béketanács székházában a nyugat-német békeharcosokkal./mti/

le

- . -

2020

- 43 -

a szerkesztőségnek figyelmébe!

a bb 42. sz. hír /kádár jános elvtárs beszéde .../ 10. folytatás második bekezdésének második sorától a szöveg helyesen:

...vitatkozunk is a jugoszláv elvtársakkal pártjuk programjának egyes tételéről, de végeredményben ...

x x x

a 11. folytatás második bekezdésének 10. sorától két sor ki-marad, a szöveg helyesen:

...és a tartós béke kivívását, de azért tesszük meg az első lépést, hogy utána megtegyük a többit, az atomcsend egyezményt így értelmezzük ...

x x x

a 15. folytatás utolsó bekezdésében a 7. sortól a szöveg helyesen:

...a jóléthez, a magyar nép, a nemzet felvirágzásához és boldogulásához vezet.

...-

21, 15/m

- 44 -

- v é g e -



MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Bem utca 5-7. Telefon: 159-490, 259-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. augusztus 7.

bb 1. változatos műsortervvel készül az új évadra a thália színház

i bi/sze/m/sr

1963. augusztus 7.

a thália színház a volt jókai színház változatos műsortervvel készül az új évadra. augusztus 26-án tartja az együttes évadnyitó társulati ülését és még ugyanazon a napon két darab próbáit kezdi meg. az egyik max frisch: andorra című színműve, a darabot kazimir károly rendezi, a főbb szerepeket szabó gyula, somogyvári rudolf, temesi hédi, kovács károly, egri istván, keleti lászló és peti sándor alakítja. megkezdődnek a próbák racine: britannicus című tragédiájából is, ugyancsak kazimir károly rendezésében. a címszerepet mécs károly, néró szerepét inke lászló, agrippina, néró anyja szerepét dayka margit formálja meg a színpadon.

a színház vezetősége továbbra is elsőrendű feladatának tartja a magyar drámaírók műveinek bemutatását. jelenleg berkesi andrás, lengyel józsef, mesterházi lajos és goda gábor ír darabot a színháznak: szerepel a műsortervben kárpáthy gyula: giordano bruno című színművének bemutatása is.

a tervezett külföldi bemutatók közül említést érdemel a „Legenda a dicsőséges feltámadásról”, című darab, egy 15. századbéli misztérium-játékot k. dejmek ismert lengyel rendező dolgozta fel szatirikus formában és a mű a legutóbbi varsói színházi évad egyik legnagyobb sikere volt. foglalkozik a színház plautus: a hetvenkedő katona című komédiája bemutatásának tervével. a darabot devecseri gábor dolgozza át mai színpadra.

az együttes a jövő évadban két új taggal gazdagodik: mécs károly és több évi vidéki szereplés után somogyvári rudolf szerződik ismét a színházhoz.

a thália színház szeptember 26-án nyitja meg kapuit a közönség előtt. előzőleg azonban szeptember első felében az együttes összesen öt peremelőadást tart: terstyánszky józsi jeno: kakuk marci című vígjátékát mutatja be a városmajori szabadtéri színpadon, a mom kulturotthonában, a vörös csillag traktorgyár, a csepel autógyár és az ikarus gyár művelődési házában. /mti/

...-

- 1 -